

บทที่ 2

หลู่ซุวี่นและผลงานเรื่องอาคิ่วเจ็งจู่วาน

ในบทนี้จะกล่าวถึงประวัติของหลู่ซุวี่นตั้งแต่ในวัยเด็ก จนกระทั่งก้าวขึ้นมาเป็นนักคิด นักเขียนที่มีชื่อเสียงของจีน ในด้านงานเขียน หลู่ซุวี่นเริ่มด้วยงานนวนิยายในช่วงแรก หลังจากนั้น จึงตามมาด้วยกวีนิพนธ์ร้อยแก้วและบทปกิณกะ ทั้งนี้รวมถึงงานเขียนเรื่องอาคิ่วเจ็งจู่วาน ซึ่งเป็นเรื่องสั้นที่โดดเด่นของหลู่ซุวี่น งานเรื่องอาคิ่วเจ็งจู่วาน นี้เป็นเรื่องราวที่สะท้อนถึงจิตวิญญาณ ของชาวจีนผ่านตัวละคร โดยมีเนื้อหาอยู่ในช่วงการปฏิวัติซินไฮ่¹ (辛亥革命 Xīnhài Gémìng)

การกล่าวถึงงานเขียนเรื่อง อาคิ่วเจ็งจู่วาน และประวัติของหลู่ซุวี่นในบทนี้ ก็เพื่อที่จะทำ ความเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมของสังคมจีนขณะนั้น และความคิดของหลู่ซุวี่นที่ส่งผลมาถึงาน เขียนเรื่อง อาคิ่วเจ็งจู่วาน ซึ่งเป็นงานเขียนที่ได้รับการยกย่องทั้งจากสังคมจีน และสังคม วรรณกรรมในนานาประเทศ

2.1 ประวัติของหลู่ซุวี่น

เหมา เจ๋อตง (毛澤東 Máo Zédōng 1893 - 1976) นักปฏิวัติผู้ยิ่งใหญ่ ผู้นำพรรค คอมมิวนิสต์จีนซึ่งต่อมาได้เป็นผู้นำสูงสุดของสาธารณรัฐประชาชนจีน (1949 - 1976) เคย กล่าวถึงหลู่ซุวี่นว่า (Xu Sumin, 1992 : 512)

หลู่ซุวี่น คือ ขุนพลแห่งการปฏิวัติวัฒนธรรมของจีน เขาไม่เพียงแต่เป็นนักวรรณกรรม ผู้ยิ่งใหญ่เท่านั้น แต่ยังเป็นนักคิดและนักปฏิวัติผู้ยิ่งใหญ่อีกด้วย.....ในแนวรบทางวัฒนธรรม หลู่ซุวี่น คือวีรบุรุษประชาชาติที่ไม่เคยมีมาก่อน เขาเป็นตัวแทนของคนส่วนใหญ่ในประชาชาติ บุคคลเข้าสู่ฐานที่มั่นของศัตรูด้วยความกล้าหาญ แน่วแน่ ด้วยความสัตย์ซื่อ และเร้าร้อน

---

¹การปฏิวัติซินไฮ่ คือการปฏิวัติทางการเมืองที่เปลี่ยนการปกครองของจีนจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิ- ราชย์มาเป็นระบอบสาธารณรัฐ การปฏิวัติครั้งนี้ดำเนินการโดยสมาคมถงเหมิงหุ้ย (同盟會 Tóngménghuì) ที่ นำโดย ดร. ซุนยัตเซ็น (孫逸仙 Sūn Yì xiān) หรือ ซุนจงชาน (孫中山 Sūn Zhōngshān 1866 - 1925) การ ปฏิวัติครั้งนี้เกิดขึ้นในวันที่ 10 ตุลาคม 1911 เนื่องจากปีนั้นตรงกับปีปฏิทินซินไฮ่ ทางการเงินจึงเรียกการปฏิวัติ ครั้งนี้ว่า "การปฏิวัติซินไฮ่" บางครั้งก็เรียกการปฏิวัติครั้งนี้ว่า "การปฏิวัติสาธารณรัฐ"

ความมุ่งหมายของหลู่ซุวีน ก็คือความมุ่งหมายในวัฒนธรรมใหม่ของประชาชาติ

หลู่ซุวีน (魯迅 Lǔ Xùn 1881 – 1936) เป็นนามปากกาของ โจว จู่เหวิน(周樹人 Zhōu Shùrén) เดิมชื่อจางไฉ่ว (樟壽 Zhāngshòu)(Hú Yǒngxiù,1997: 458 – 459) เกิดในตระกูลโจว (周 Zhōu) ที่ตำบลตงซางฟางโข่ว (東昌坊口 Dōngchāngfāngkǒu) แห่งเมืองฉ่าวซิง (紹興 Shào Xīng) มณฑลเจ้อเจียง (浙江 Zhèjiāng) เมื่อวันที่ 25 กันยายน ค.ศ. 1881 ครอบครัวของหลู่ซุวีนอยู่ทางด้านประตูเมืองซินไถ (邢台 Xíntái) เป็นครอบครัวศักดินา บิดาของหลู่ซุวีน ชื่อ โจว บัวอี้ (周伯宜 Zhōu Bóyì) เป็นปัญญาชนที่ศึกษาเล่าเรียนมามาก มารดาของเขา แซ่หลู่ ชื่อ รุ่ย (魯瑞 Lǔ Ruì) จะเห็นได้ว่านามปากกาของหลู่ซุวีนใช้ แซ่"หลู่" ซึ่งก็มาจากแซ่ของมารดา นั่นเอง ปู่ของหลู่ซุวีนคือ โจว เจียฟู(周嘉夫 Zhōu Jiāfū) เป็นขุนนางระดับจิ้นจื่อ² (進士 jìnshì) เดิมรับราชการในราชสำนักที่กรุงปักกิ่ง (北京 Běijīng) แต่ต่อมาถูกย้ายไปเป็นขุนนางหัวเมือง เป็นคนที่มีนิสัยตรงไปตรงมา ส่วนย่าของหลู่ซุวีน แซ่เจียง (蔣 Jiāng) เป็นคนที่อ่อนโยน มีจิตใจที่เมตตากรุณา ว่าเรื่องมีอารมณ์ขัน มักจะเล่นนิทานพื้นบ้านต่างๆ ให้หลู่ซุวีนฟังเป็นประจำ หลู่ซุวีนมีพี่เลี้ยงคนหนึ่งแซ่จาง (張 Zhāng) เป็นคนชนบทไม่รู้หนังสือ แต่มีความจำเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ของกบฏไท่ผิง³ (太平天國 Tàipíngtiānguó ค.ศ. 1850 – 1864) ซึ่งเป็นกบฏชาวนาที่ใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์จีนได้เป็นอย่างดี และได้เล่าให้หลู่ซุวีนฟังจนหลู่ซุวีนหลงใหลไปกับเรื่องราวของกบฏต่อต้านราชวงศ์แมนจู (滿族 Mǎnzhú) ครั้งใหญ่นี้ (ทวีปวร , 2000 : 11) ครอบครัวของหลู่ซุวีนมี

² จิ้นจื่อ เป็นระดับของการสอบระดับหนึ่งของจีนสมัยศักดินาเพื่อเข้ารับราชการเป็นขุนนาง การสอบมีหลายระดับคือจะต้องผ่านการสอบระดับจังหวัด หลังจากสอบระดับจังหวัดได้แล้วจะได้เป็น秀才 (秀才 xiùcái) จากนั้นจึงจะสามารถสอบในระดับมณฑลต่อไป เมื่อสอบได้แล้วจะได้เป็นจิวเหวิน (舉人 jǔrén) หลังจากนั้นจึงสามารถเข้าไปสอบในเมืองหลวง ซึ่งหากสอบได้จะได้เป็นจิ้นจื่อ การเป็นจิ้นจื่อจะมีโอกาสได้เข้าเฝ้าจักรพรรดิ เพื่อให้สอบถามความรู้ด้วยพระองค์เอง เมื่อเป็นที่พอพระทัยแล้วจึงจะได้เป็นจอหงวน หรือจ้วงเยวี่ยน (狀元 zhuàngyuán) (ทวีปวร , 2000 : 9)

³ กบฏไท่ผิงเทียนกั๋ว เกิดขึ้นในปี 1851 โดยมุ่งหวังที่จะโค่นล้มราชวงศ์ชิง กบฏนี้เกิดในภาคใต้ของประเทศจีน โดยได้รับการสนับสนุนจากชาวนาเป็นกำลังสำคัญ จากระยะเริ่มแรกที่มีกองกำลังเพียงไม่กี่พันคนก็สามารถขยายไปเป็นจำนวนนับแสนคนในช่วงระยะเวลาไม่กี่ปี และสามารถยึดครองพื้นที่ทางภาคใต้ของประเทศจีนได้เกือบทั้งหมด โดยได้ยึดเอาเมืองหนานจิง (南京 Nánjīng) เป็นเมืองหลวงและตั้งมั่น ณ ที่นี้โดยไม่ได้รุกข้ามแม่น้ำแยงซีเกียงเพื่อบุกเข้ายึดภาคเหนือของจีน (ซึ่งเป็นที่ตั้งของกรุงปักกิ่ง (北京 Běijīng) เมืองหลวงของราชวงศ์ชิง) กบฏกลุ่มนี้สามารถครองอำนาจของตนเอาไว้ได้นานกว่าสิบปี หลังจากนั้นกองกำลังของราชวงศ์ชิงก็ค่อยๆ ไล่ได้กลับคืน จนกระทั่งสามารถปราบกบฏลงได้ในปี 1864

ที่ดินอยู่ประมาณ 50 หมู่⁴ (畝 mǔ) ชีวิตภายในครอบครัวจึงไม่มีปัญหาอะไรมากนัก (Wáng Shìqīng, 1984 : 1 – 22)

ในวัยเด็ก หลู่ซุวี่นเป็นเด็กที่ฉลาดและมีความจำดี หลู่ซุวี่นเริ่มต้นเรียนหนังสือเมื่ออายุ 6 ขวบ หลู่ซุวี่นได้รับการสั่งสมในด้านวรรณคดีพื้นบ้าน และหนังสือภาพวาด หนังสือที่มีอิทธิพลต่อเขาในวัยเด็กคือหนังสือชานไห่จิง (山海經 Shānhǎijīng) ซึ่งเป็นหนังสือที่กล่าวถึงเรื่องราวทางภูมิศาสตร์ที่มีนิยายและเทพนิยายต่างๆ ในสมัยโบราณ หลู่ซุวี่นได้เคยกล่าวว่าหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือเล่มแรกๆ ที่มีค่ากับเขามากและเป็นเล่มที่เขารักมากที่สุดด้วย (Lin Wenbi ed.:16) สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลถึงชีวิตในอนาคตของเขา ประกอบกับการที่ครอบครัวของเขาค่อนข้างให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยเฉพาะบิดาเขาที่เข้มงวดกวดขันการศึกษาเล่าเรียนเป็นอย่างมาก แต่ครอบครัวของหลู่ซุวี่นต้องประสบกับเคราะห์กรรมเมื่อหลู่ซุวี่นอายุได้ 13 ปี ปู่ของเขาที่รับราชการก็ถูกจับและถูกจำคุก เพราะถูกกล่าวหาในกรณีทุจริตในการสอบคัดเลือกขุนนาง ทางครอบครัวก็หมั่นหม่อมต่อการที่จะถูกทางการลงโทษพวงไปด้วย จำเป็นต้องยินยอมจ่ายเงินให้พวกเจ้าหน้าที่ซึ่งมารีดเงิน และก็ต้องแยกย้ายกันอพยพหลบหนีเพื่อที่จะได้ไม่ถูกดำเนินคดี(ทวีปวร , 2000 : 12) เหตุการณ์ดังกล่าวนี้นำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงแก่ครอบครัวของเขาถึง 2 ประการ ประการที่ 1 รายได้ประจำขาดไป จึงต้องอาศัยแต่รายได้จากที่นา 50 หมู่เท่านั้น ทำให้ชีวิตในครอบครัวยากลำบากมากขึ้นทุกๆ วัน ประกอบกับพัสติกรีटनाหาเรือนอย่างโหดร้าย ประการที่ 2 ครอบครัวใจว เป็นครอบครัวที่มีเกียรติสูงสุด เคยได้รับความเคารพนับถือจากบุคคลทั่วไป บัดนี้ปู่ของเขาถูกจำคุก ไม่ได้เป็นขุนนางผู้มีเกียรติแล้ว บรรดาญาติพี่น้องก็พากันตีตัวออกห่าง บางคนก็ซ้ำเติมเสียอีก เพราะฉะนั้นครอบครัวของหลู่ซุวี่น ไม่ว่าจะเป็ด้านการเงิน หรือด้านเกียรติยศ ก็ถึงกับล้มละลายลงโดยสิ้นเชิง เนื่องจากทางครอบครัวเกรงว่าหลู่ซุวี่นจะถูกคดีของปู่พัวพัน จึงส่งหลู่ซุวี่นไปอยู่บ้านยายในชนบท หลังจากนั้นก็ถูกนำไปฝากเลี้ยงไว้กับลุงซึ่งเป็นพี่ชายของแม่ที่บ้านนอกเมือง เขาถูกสบประมาทเหยียดหยามและถูกเรียกว่าเป็น “ขอทาน” (นวชน, 1974 : 1 – 25) เหตุร้ายดังกล่าวส่งผลให้บิดาของหลู่ซุวี่นเกิดความรู้สึกโกรธแค้นจนเจ็บไข้ได้ป่วย และในที่สุดก็ลาจากโลกหลังจากที่ล้มหมอนนอนเสื่ออยู่เป็นเวลา 3 ปี ในช่วงนั้น หลู่ซุวี่นต้องเข้าๆ ออกๆ ระหว่างโรงรับจำนำกับร้านขายยาอยู่บ่อยๆ ถูกดูหมิ่นดูแคลนสารพัด โดยหลู่ซุวี่นได้เล่าถึงความยากแค้นของชีวิตในช่วงนี้ไว้ ดังนี้

⁴ หมู่ คือชื่อมาตราหน่วยวัดพื้นที่ของจีน ปัจจุบันใช้เป็นชื่อหมู่ (畝 mǔ) 1 ชื่อหมู่มีค่าเท่ากับ 666.7 ตารางเมตร (Zhōngguó Shèhuì Kēxuéyuàn Yúyán Yánjiūsuo Cídiǎn Biānjíshì, 1996 : 901)

“มีอยู่ถึง 4 ปีที่ข้าพเจ้าต้องเข้าๆ ออกๆ อยู่ตามโรงรับจำนำและร้านขายยาแทบจะทุกวัน จำไม่ได้ว่าอายุเท่าไรในตอนนั้น แต่หนึ่งร้านขายยานั้นสูงเท่าตัวข้าพเจ้าพอดี ส่วนในโรงรับจำนำสูงกว่าถึงเท่าตัว ข้าพเจ้าส่งเสื้อผ้าและเครื่องรูปพรรณเล็กๆ น้อยๆ ขึ้นไปยังห้องที่สูงกว่าตัวเองเท่าตัว รับเงินมาท่ามกลางความเหยียดหยาม แล้วไปร้านขายยาที่สูงเท่าตัว ข้าพเจ้า เพื่อซื้อยามาให้พ่อที่ป่วยเรื้อรังอยู่...” (Lü Xùn , 1981 : i อ้างถึงใน ทวีปวร , 2000 : 13)

สภาพในครอบครัวของหลู่ซุ่วินลำบากยากไร้หนักขึ้น แม้แต่ค่าเล่าเรียนก็ยังไม่จ่าย แต่อาศัยความพยายามอย่างเต็มที่ของผู้เป็นมารดา จึงพอจะประคับประคองครอบครัวไปได้อย่างฝืดเคืองตามยถากรรม

จากประสบการณ์ชีวิตที่ต้องเผชิญกับความยากจน และการถูกดูหมิ่นเหยียดหยามมาแต่เยาว์วัย นับว่าหลู่ซุ่วินได้รับบทเรียนจากชีวิตมาพอสมควรทีเดียว “ข้าพเจ้าคิดว่าบรรดาผู้ที่ร่ำรวยแล้วกลับตกต่ำยากจนลง สมควรจะเข้าใจได้ดีว่า โลกที่แท้จริงเป็นเช่นไร” พออายุได้ 18 ปีหลู่ซุ่วินก็ตัดสินใจที่จะพาดตนเองออกมาเสียจากสภาพแวดล้อมที่มีแต่ความโลมม เพื่อที่จะได้ “เปลี่ยนทั้งสถานที่และโฉมหน้าผู้คนต่างๆ เสียใหม่”(Sūn Yīng : 143 อ้างถึงใน ทวีปวร , 2000 : 13) ดังนั้นในปี 1898 หลู่ซุ่วินซึ่งมีอายุได้ 18 ปีก็พกเงิน 8 เหรียญเป็นค่าใช้จ่ายเดินทางสู่เมืองหนานจิง (南京 Nánjīng) และสอบเข้าโรงเรียนทหารเรือที่ดำเนินการโดยรัฐบาลแมนจูได้ในปี 1898 แต่ไม่นานหลู่ซุ่วินก็เกิดความรู้สึกไม่พอใจโรงเรียนที่ถูกปกคลุมด้วยบรรยากาศอันอึมครึมแห่งนี้ ปีที่ 2 จึงย้ายไปศึกษาในโรงเรียนการรถไฟและการเหมืองแร่ แต่ก็ยังคงรู้สึกไม่พอใจอยู่นั่นเอง ในช่วงนี้หลู่ซุ่วินได้รับอิทธิพลจากความคิดปฏิรูประบอบการเมืองซึ่งแพร่หลายอยู่ในขณะนั้น หลู่ซุ่วินได้อ่านหนังสือวิชาการใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิวัฒนาการและจริยศาสตร์ (Evolution and Ethics) ของโทมัส ฮักซลีย์ (Thomas Huxley) ซึ่งแปลเป็นภาษาจีนโดยเยียนฟู (嚴 崑 Yánfū 1853 - 1921) (Ruth F. Weiss, 1985 : 24) และ ทฤษฎีว่าด้วยวิวัฒนาการ⁵ (Evolution) ของชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin 1809 - 1882) ซึ่งเป็นทฤษฎีใหม่ที่ได้กลายเป็นอุดมการณ์ที่ครอบงำและชี้นำความคิดของหลู่ซุ่วินโดยสิ้นเชิงในเวลาต่อมา หลู่ซุ่วินพำนักอยู่ที่เมืองหนานจิงเป็นเวลา 4 ปีด้วยกัน ระหว่างนั้นประเทศจีนกำลังตกอยู่ในห้วงหัวเลี้ยวหัวต่อแห่งความเป็นความตาย มี

⁵ ทฤษฎีว่าด้วยวิวัฒนาการ (Evolution) ของชาร์ลส์ โรเบิร์ต ดาร์วิน (Charles Robert Darwin) นี้เป็นทฤษฎีที่คัดค้านคำสอนเก่าๆ ที่ว่าสรรพสิ่งในโลกสร้างขึ้นโดยพระเจ้า ดาร์วิน เชื่อว่าสรรพสิ่งต่างๆ ในโลกเริ่มต้นจากความง่ายๆ เดี่ยวๆ ไปสู่ความยากและซับซ้อน อีกทั้งจะแปรเปลี่ยนไปตามสภาวะแวดล้อม ซึ่งนำไปสู่การต่อสู้เพื่อการอยู่รอด (Struggle for Existence) เพื่อให้ได้สิ่งที่เหมาะสมที่สุด

เหตุการณ์สำคัญต่างๆ เกิดขึ้นหลายเรื่อง เช่น การปฏิรูปร้อยวัน⁶ ที่นำโดยคัง โหย่วเหวย (康有為 Kāng Youwéi 1858 - 1927) กรณีกบฏนักมวย⁷ ที่มุ่งคัดค้านลัทธิจักรวรรดินิยม เป็นต้น ในช่วง

⁶ การปฏิรูปร้อยวัน (百日維新 Bǎirì wéixīn) คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ 11 มิถุนายน ถึง 21 กันยายน 1898 ซึ่งรวมกันแล้วทั้งหมดเท่ากับ 103 วัน แต่เพื่อให้ง่ายจึงเรียกว่า "การปฏิรูปร้อยวัน" ขณะที่เหตุการณ์นี้เกิดขึ้น จีนอยู่ภายใต้การปกครองของจักรพรรดิ Guangxu (光緒皇帝 Guāngxù Huángdì 1871 - 1908) จักรพรรดิพระองค์นี้เริ่มครองราชย์ตั้งแต่มีพระชนม์เพียง 4 ชันษา โดยมีเชื้อซีไท่โหว่ (慈禧太后 Cǐxī Tàihòu 1835 - 1908) หรือที่คนไทยรู้จักกันว่า พระนางซูสีไทเฮา เป็นผู้ว่าราชการหลังม่าน ครั้นเมื่อจักรพรรดิทรงบรรลุนิติภาวะจึงได้ดำเนินการปกครองด้วยพระองค์เอง ในปี 1891 พระองค์ได้รู้จักกับปัญญาชนสองคนคือ คัง โหย่วเหวย (康有為 Kāng Youwéi 1858 - 1927) และ เหลียง ฉีเซา (梁啟超 Liáng Qǐchāo 1873 - 1929) และทรงให้ความสนพระทัยต่อแนวคิดการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน โดยการนำเอาระบบการเมืองของตะวันตก มาผสมผสานเข้ากับระบบเดิมของจีนเอง โดยสาระของการปฏิป็นี้ยังคงสถานะเดิมของจักรพรรดิในฐานะองค์พระประมุขผู้มีอำนาจสูงสุดดั้งเดิม เมื่อพระองค์เริ่มดำเนินการการปฏิรูปดังกล่าวไปได้ระยะหนึ่งก็ประสบกับอุปสรรคอันเนื่องมาจากการขัดขวางของบรรดาขุนนางอนุรักษนิยม และพระนางซูสีไทเฮา พระองค์จึงคิดจะทำการรัฐประหารยึดอำนาจจากพระนางซูสีไทเฮาโดยวางแผนปลงพระชนม์พระนางซูสีไทเฮา ด้วยความร่วมมือของหยวน ฉือข่าย (袁世凱 Yuán Shìkǎi 1859 - 1916) ซึ่งเป็นขุนศึกที่มีกองกำลังทหารอยู่ในมือ แต่หยวน ฉือข่ายได้นำความไปทูลพระนางซูสีไทเฮา จนเป็นเหตุให้จักรพรรดิหวงสุ่ตกหลุมพรางถูกพระนางซูสีไทเฮาแย่งยึดอำนาจไปไว้ในมือดั้งเดิม และใช้อำนาจนั้นในนามจักรพรรดิหวงสุ่ ในขณะที่องค์จักรพรรดิหวงสุ่ถูกกักบริเวณตราบจนสิ้นพระชนม์ในปี 1908

⁷ กรณีกบฏนักมวย หรืออ้อเหอตวน (義和團 Yìhétuán) เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มของสำนักมวยแห่งหนึ่งที่มีต้นตอชานตง (山東 Shāndōng) เมื่อปี 1898 โดยมีความเชื่อว่า วิชามวยและการฝึกพลังลมปราณของสำนักนี้จะทำให้อยู่คงกระพัน ด้วยเหตุนี้สมาชิกของสำนักนี้ จึงเพิ่มพูนขึ้นเรื่อยๆ จนกลายเป็นสำนักที่มีขนาดใหญ่ เนื่องจากในเวลานั้น ชาวจีนเริ่มจงเกลียดจงชังการเข้ามาของนักล่าอาณานิคม และต้องการโค่นล้มราชวงศ์ชิง (清 朝 Qīngcháo 1616 - 1911) แต่ในเวลานั้นพระนางซูสีไทเฮาซึ่งมีอำนาจในพระนามของจักรพรรดิหวงสุ่ได้ถูกกีดกันจากชาติจักรวรรดินิยมให้คืนพระราชอำนาจแก่จักรพรรดิหวงสุ่ดั้งเดิม พระนางซูสีไทเฮาจึงไม่พอพระทัยและได้หันมาติดต่อกับกบฏนักมวยอย่างลับๆ แต่ในขณะเดียวกันก็ตระหนักในแสนยานุภาพของนักล่าอาณานิคมต่างชาติ จึงได้แสดงออกว่ายังคงให้การสนับสนุนนักล่าอาณานิคมอย่างลับๆ ไปด้วยในเวลาเดียวกัน การให้การสนับสนุนกบฏนักมวยยังผลให้กบฏนักมวยสามารถบุกเข้ามายังกรุงปักกิ่ง และยึดเอาราชสำนักไว้ได้ (ในขณะที่พระนางซูสีไทเฮาทรงหลบหนีออกจากพระบรมมหาราชวัง) มิเพียงเท่านั้น กบฏนักมวยยังได้ทำลายฐานกำลังทหารของชาติจักรวรรดินิยม รวมทั้งโบสถ์คริสต์ของฝรั่งตะวันตก อิทธิพลของการก่อกบฏแผ่ลามไปทั่ว กระทั่งชาติจักรวรรดินิยมซึ่งรวมตัวกันทั้งสิ้น 8 ชาติอันได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น เยอรมัน ออสเตรเลีย อาณาจักรออสเตรีย-ฮังการี และรัสเซีย ได้เข้าทำการปราบปรามกบฏโดยการรู้เห็นเป็นใจของพระนางซูสีไทเฮา กบฏนักมวยถูกชาติจักรวรรดินิยมปราบปรามจนพ่ายแพ้ไปในที่สุด หลังจากนั้น พระนางซูสีไทเฮาได้กลับเข้ามามีอำนาจดั้งเดิม แต่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของจักรวรรดินิยมแทบทุกประการ จนกระทั่ง

นั้นจักรวรรดินิยมทั้ง 8 ประเทศ (อันได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น เยอรมัน ออสเตรีย อาณาจักรออสเตรีย-ฮังการี และรัสเซีย) ได้ยกกองทัพเข้ายึดกรุงปักกิ่ง ในปี 1900 จนขึ้นปกครองของราชวงศ์ชิง (清朝 Qīngcháo 1616 - 1911) ได้ยอมจำนนต่อมหาอำนาจต่างชาติ หันมาปราบปรามและเข่นฆ่าชาวจีนผู้รักชาติ สถานการณ์ดังกล่าวทำให้หลู่ซุ่วินรู้สึกผิดหวังต่อการปกครองของราชวงศ์ชิง และไม่พอใจการรุกรานของต่างชาติ ฉะนั้นหนังสือ ทฤษฎีว่าด้วยวิวัฒนาการ (Evolution) จึงมีอิทธิพลต่อความคิดของหลู่ซุ่วินเป็นอย่างมาก (มานิต เจียรบรรจงกิต, 1997 : 5 - 6)

ปลายปี 1901 หลู่ซุ่วินได้มีโอกาสมาฝึกภาคปฏิบัติที่เหมืองถ่านหินชิงหลงชาน (青龍山 Qinglongshan) และได้เรียนรู้ถึงสภาพชีวิตอันลำบากแค้นของคองงานอุตสาหกรรมอันเป็นคองงานอุตสาหกรรมรุ่นแรกในประวัติศาสตร์จีน ขณะเดียวกันก็ได้พบเห็นความไร้ประสิทธิภาพและทุจริตคอร์รัปชันของพวกขุนนางจีนที่พยายามลอกเลียนชาวตะวันตกสมัยนั้นด้วย จากประสบการณ์ดังกล่าว หลู่ซุ่วินคงจะเกิดความกังขาต่อคำขวัญที่มีผู้อ้างกันอย่างแพร่หลายในสมัยนั้นว่า "กู้ชาติโดยทางอุตสาหกรรม" (工業革命 Gōngyè Géming) ไม่มากก็น้อย เพราะในภายหลังปรากฏว่า หลู่ซุ่วินไม่ได้เรียนวิชาเหมืองแร่ต่อหลังจากจบการศึกษาในปี 1902 (ทวีปวร , 2000 : 14)

หลู่ซุ่วินจบการศึกษาจากโรงเรียนการรถไฟและเหมืองแร่ในปี 1902 ด้วยประวัติการเรียนที่ดีเด่นมาโดยตลอด จึงได้รับทุนไปศึกษาต่อที่ญี่ปุ่นจากสมาคมเจียงหนานดูเหลียน (江南督連 Jiāngnándūlián) หลู่ซุ่วินออกเดินทางในเดือนมีนาคม 1902 และได้เข้าศึกษาในวิทยาลัยโคบุโนในปี 1903 ระหว่างนี้เองที่หลู่ซุ่วินได้ตัดหางเปียทิ้ง (หางเปียนี้ชาวจีนที่รักชาติถือว่าเป็นเครื่องหมายแห่งความเป็นทาสชาวแมนจู เพราะถูกแมนจูบังคับให้ไว้) ในปีนี้เอง หลู่ซุ่วินเริ่มงานแปลขึ้นโดยแปล "วิญญาณของสปาร์ตา" เป็นภาษาจีนลงเป็นตอนๆ ในนิตยสารเจ้อเจียงเฉา (浙江潮 Zhèjiāng cháo) และได้แปลนิยายของจูลส์ เวิร์น (Jules Verne 1828 - 1905) อีกสองเรื่องคือ From the Earth to the Moon กับ Journey to the Centre of the Earth (ทวีปวร , 2000 : 15)

ระหว่างที่อยู่ประเทศญี่ปุ่นนั้น การเคลื่อนไหวต่อต้านแมนจูในหมู่นักศึกษาจีนมีกระแสแรงมาก หลู่ซุ่วินตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะแบกรับภารกิจในการฟื้นฟูประเทศจีนให้เจริญรุ่งเรือง ประกอบ

ได้รับการยกย่องจากชาติจักรวรรดินิยมว่า พระนางคือผู้นำที่มีวิสัยทัศน์สูงสุดเท่าที่สังคมจีนเคยมีมา ปัจจุบันทางการจีนได้ยกย่องวีรกรรมของกบฏนักมวย โดยยกย่องให้เป็นวีรชนของชาติ

กับในช่วงนั่นเอง กระแสความคิดของดาร์วินในประเทศญี่ปุ่นได้แผ่ขยายอย่างกว้างขวางในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 รวมถึงลัทธิอนาธิปไตย^๑ (Anarchism) และปรัชญาของนิทเช^๒ (Nietzsche) ก็ได้รับการต้อนรับจากบรรดาปัญญาชนญี่ปุ่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความคิดของ หลู่ซู่วิน (Tang Tao, 1998 : 85) หลังจากเรียนเตรียมภาษาที่วิทยาลัยโคบุเนในเวลาเพียงปีเดียว หลู่ซู่วินก็สำเร็จการศึกษาในเวลาที่เร็วกว่ากำหนดเวลาปกติด้วยผลการเรียนที่ดีเด่นเช่นเคย และได้ตัดสินใจเลือกเรียนวิชาแพทยศาสตร์ โดยเข้าศึกษาในวิทยาลัยการแพทย์แห่งอำเภอเซินตาย (仙台 Xiantai) ในเดือนมิถุนายน 1904 เพราะเห็นว่าการแพทย์เป็นวิทยาศาสตร์ที่มีส่วนในการผลักดันการปฏิรูปของญี่ปุ่น การแพทย์จึงน่าจะสามารถช่วยการปฏิรูปจีนได้

แต่เมื่อเรียนไปได้เพียง 2 ปี หลู่ซู่วินก็เปลี่ยนมาศึกษาวิชาวรรณคดีแทน สำหรับเหตุผลนั้น หลู่ซู่วิน (1923) ได้เขียนระบุไว้ในคำนำชุมนุมเรื่องสั้นชุด ตะโกนสู้ (呐喊 Nàhǎn) ว่าวันหนึ่ง อาจารย์ได้ใช้เวลาที่เหลือจากการบรรยายบทเรียนฉายภาพยนตร์ชาวสงครามญี่ปุ่น - รัสเซีย (1904 - 1905) ให้นักศึกษาชมเป็นการฆ่าเวลา เขาได้เห็นชาวจีนคนหนึ่ง นัยว่าเป็นจารชนให้แก่ทหารรัสเซีย กำลังจะถูกชาวญี่ปุ่นตัดหัวเสียบประจาน โดยมีชาวจีนอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งร่างกายก็โชว์ว่าจะอ่อนแอ ยืนห้อมล้อมดูกิจกรรมตัดหัวเสียบประจานอันเอิกเกริกนี้อย่างเฉยเมยเย็นชา หลู่ซู่วินจึงเริ่มรู้สึกว้าสำหรับประเทศจีนแล้ว วิชาการแพทย์หาใช้สิ่งสำคัญอะไรไม่ การเยียวยาและเปลี่ยนแปลงจิตใจที่ชาดด้านของชาวจีน ดูจะมีความสำคัญเร่งด่วนยิ่งกว่าการบำบัดรักษาร่างกายที่มีความอ่อนแอ มิฉะนั้น ต่อให้มีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ รูปร่างกำยำล่ำสันสักเพียงใด ก็ไม่ได้แต่เพียงผู้ถูกตัดหัวเสียบประจาน และผู้ชมที่เฉยชาไร้จิตใจเท่านั้น สำหรับสิ่งที่จะนำมาใช้เยียวยารักษาและเปลี่ยนแปลงจิตใจของผู้คนนั้น หลู่ซู่วินคิดว่าไม่มีอะไรจะดีไปกว่าวรรณกรรม (มานิตเจียรบรรจงกิต, 1997 : 6-7) หลู่ซู่วินเล่าถึงเหตุการณ์ครั้งนี้ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงต่อชีวิตของตนไว้ดังนี้

ก่อนที่การศึกษาจะสิ้นสุดลง ข้าพเจ้าก็ย้ายไปโตเกียว ภาพยนตร์ชาวสงครามญี่ปุ่น - รัสเซียนี้ทำให้ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นขึ้นมาว่า วิชาแพทย์ไม่มีความสำคัญอย่างที่คิดไว้เลย ในเมื่อเป็นประชาชนของประเทศที่อ่อนแอล้าหลังแล้ว ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์สมบูรณแข็งแรงเพียงไร จะเป็นได้ก็แต่แบบอย่างในการถูกตัดหัวเสียบประจานกับผู้ชมเหตุการณ์ที่ปราศจาก ความหมายเท่านั้น และไม่ว่าจะตายลงไปด้วยโรคภัยไข้เจ็บสักเพียงไรก็โชว์ว่าจะเป็นเรื่องที่น่า

^๑ ลัทธิอนาธิปไตย (Anarchism) คือลัทธิที่เห็นว่าบ้านเมืองไม่ควรมีกฎหมายและการปกครอง

^๒ นิทเช (Nietzsche 1844 - 1900) นักคิดชาวเยอรมันที่ยิ่งใหญ่ เป็นผู้ที่น่าไปสู่แนวคิดใหม่ นั่นคือโพสต์โมเดิร์น (Postmodern)

อนาถใจ และก็ไม่ว่าจำเป็นจะต้องถือว่าเป็นเรื่องเคราะห์กรรมอะไรเลยด้วยซ้ำไป เพราะเหตุนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดจึงได้แก่ การเปลี่ยนแปลงจิตใจของพวกเขา นับแต่นั้นมาข้าพเจ้าก็มีความรู้สึกอยู่ว่า วรรณคดีคือปัจจัยที่ดีที่สุดในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ (Lü Xùn , 1981 : i อ้างถึงใน ทวีปวร , 2000 : 16)

ระหว่งนั้นญี่ปุ่นดูเหมือนจะเป็นที่ชุมนุมนักปฏิวัติชาวจีนที่เป็นปฏิปักษ์ต่อราชวงศ์ชิง ในปี 1905 ดร.ซุน ยัตเซ็น นักปฏิวัติผู้ยิ่งใหญ่ได้จัดตั้งสมาคมตงเหมิงฮุย (同盟會 Tóngménghuì) ขึ้นในโตเกียว มีนโยบายหลักอยู่ที่ลัทธิไตรราษฎร์ (三民主義 Sānmín zhǔyì) ซึ่งได้แก่ลัทธิประชาชาติ (民主主義 Míndǔ zhǔyì) คือ "ขับไล่แมนจู รื้อฟื้นประชาชาติ" ลัทธิประชาธิปไตย (民權主義 Mínguán zhǔyì) คือ "สถาปนาสาธารณรัฐ" และลัทธิประชาชีพ (民生主義 Míngshēng zhǔyì) คือความอยู่ดีกินดีของประชาชน ซึ่งได้แก่ความเสมอภาคในการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน ได้มีการออกหนังสือพิมพ์หมินเป่า (民報 Mínbào) โฆษณาเผยแพร่ลัทธิไตรราษฎร์ของดร.ซุน ยัตเซ็นด้วย ต่อมาในปี 1906 จาง ไทเหียน (章太炎 Zhāng Tàiyán) หรือ จาง บิงหลิน (章炳麟 Zhāng Bǐnglín 1899 – 1936) นักปฏิวัติชั้นนำคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งสมาคมลับกวางฟูฮุย (光復會 Guāngfùhuì) ได้เดินทางมาโตเกียวโดยมาดำรงตำแหน่งบรรณาธิการหนังสือพิมพ์หมินเป่า หลู่ซุวี่นก็เข้าร่วมในสมาคมลับกวางฟูฮุยและเข้าฟังคำบรรยายของจาง ไทเหียนด้วย (ทวีปวร , 2000 : 17)

ในเดือนสิงหาคมปี 1909 หลู่ซุวี่นได้เดินทางกลับประเทศ และไปเป็นครูวิชาเคมีและชีววิทยาในวิทยาลัยฝึกหัดครูแห่งเมืองหังโจว (杭州 Hángzhōu) เขาได้ชื่อว่าเป็นครูที่เข้มงวดและเอาใจใส่นักเรียนมาก แต่เนื่องจากตัวเขาเป็นพวกคณะปฏิวัติ ประกอบกับครูฝ่ายปกครองมีหลายฝ่าย หลู่ซุวี่นจึงทนอยู่ได้เพียง 2 ปี เมื่อเกิดการปฏิวัติซินไฮ่ (辛亥革命 Xīnhài Géming) ล้มราชวงศ์ชิงขึ้นในวันที่ 10 เดือนตุลาคมปี 1911 ที่นครอู่ชาง (武昌 Wǔchāng) และในปี 1912 ได้มีการจัดตั้งรัฐบาลชั่วคราวขึ้นที่เมืองหนานจิง ใต้ หยวนเหย่ (蔡元培 Cài Yuánpéi 1868 – 1940) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาได้เชิญหลู่ซุวี่นให้รับราชการในรัฐบาลใหม่ เริ่มแรกอยู่ที่นครหนานจิง ต่อมาย้ายไปที่ปักกิ่งโดยได้เป็นหัวหน้าแผนก 1 สังกัดกรมการศึกษา ต่อมาในเดือนสิงหาคม ก็ได้เลื่อนเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวง

สำหรับสถานการณ์ทางการเมืองนั้น ปรากฏว่าผลจากการปฏิวัติซินไฮ่ในปี 1911 คงได้แก่การโค่นล้มราชวงศ์แมนจูแท้ๆ เพียงอย่างเดียว ในขณะที่จักรพรรดิกับพวกศักดินาไม่ได้ถูกโยกคลอนแต่อย่างใด อำนาจทางการเมืองตกมาอยู่ในมือพวกขุนศึก (Warlord) และนักฉวยโอกาสที่

รับใช้จักรวรรดินิยมต่างชาติ กระแสความคิดระหว่างเก่ากับใหม่คือระหว่างตัวแทนชนชั้นปกครองเก่าที่ต้องการรักษาสถานะเดิม กับนักคิดที่สนับสนุนการปฏิวัติประชาธิปไตยของชนชั้นนายทุน ก็ได้ต่อสู้กันอย่างเข้มข้น ฝ่ายหนึ่งต้องการอนุรักษ์ชนบประเพณีเก่า วัฒนธรรมแผนเก่า อีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้องการเปลี่ยนแปลง ปฏิเสธชนบประเพณีเก่า วัฒนธรรมเก่าตลอดจนคำสอนของปรมาจารย์สมัยโบราณ คือ ขงจื้อ (孔子 Kǒngzǐ ก่อน ค.ศ.551 – ก่อน ค.ศ.479) ในปี 1915 เฉิน ตูซิ่ว (陳獨秀 Chén Dúxiù) ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยปักกิ่งได้ออกนิตยสาร ซินชิงเหนียน¹⁰ (新青年 Xīnqīngnián) ที่เซี่ยงไฮ้ (上海 Shànghǎi) แล้วย้ายมาพิมพ์ที่ปักกิ่งในปีต่อมา นิตยสารนี้ได้วิจารณ์คำสอนของปรมาจารย์เก่าของจีน โจมตีขงจื้ออย่างรุนแรง สนับสนุนประชาธิปไตยและวิทยาศาสตร์ (ทวีปวร , 2000 : 21) ทั้งยังเรียกร้องให้มีการใช้ภาษาไป้อว¹¹ (白話 báihuà) หรือภาษาจีนราษฎร แทนภาษาเหวินเหยียน (文言 wényán) หรือภาษาจีนหลวง

ต่อมาเมื่อเกิดการปฏิวัติใหญ่ขึ้นในรัสเซียในปี 1917 เฉิน ตูซิ่ว กับ หลี่ ต๋าเจา (李大釗 Lǐ Dàzhāo 1889 - 1927) ปัญญาชนชั้นนำก็ได้สดุดีการปฏิวัติรัสเซียและเริ่มเผยแพร่ลัทธิมาร์กซ์ (Marxism) หลู่ซุ่วินในขณะนั้นแม้ว่าจะยังไม่ได้ยึดมั่นในลัทธิมาร์กซ์ ก็สดุดีการปฏิวัติใหญ่ยิ่งนี้ว่าเป็น “รุ่งอรุณของศตวรรษใหม่” ท่ามกลางบรรยากาศอันเต็มไปด้วยความขัดแย้งและความหวังนี้ หลู่ซุ่วินก็ได้ติดตามสถานการณ์ทั้งทางการเมืองและวัฒนธรรมอย่างใกล้ชิด ด้วยความชิงชังรังเกียจในเรื่องทุจริตคอร์รัปชันทางการเมือง เป็นปฏิปักษ์ต่อพลังศักดินาและจักรวรรดินิยมต่างชาติตลอดมา และจากความพยายามในการล้มเลิก ศึกษา และวิเคราะห์ชีวิตทางสังคมและวัฒนธรรมจีนทั้งอดีตและปัจจุบันอย่างลึกซึ้ง แม้จะยังไม่ได้ยึดมั่นในลัทธิมาร์กซ์หรือเป็นมาร์กซิสต์ (Marxist) แต่ด้วยภูมิปัญญาอันสูงส่งและความเป็นนักประชาธิปไตยปฏิวัติ หลู่ซุ่วินก็สามารถเข้าใจได้ถึงพลังชั่วร้ายของศักดินาตลอดจนอิทธิพลของมันที่ฝังรากลึกในสังคมจีนอย่างแจ่มแจ้ง (ทวีปวร , 2000 : 21) ดังที่ปรากฏในงานเขียนชิ้นหลังๆ ของเขา

¹⁰ นิตยสารซินชิงเหนียน ชื่อ นิตยสารนี้แปลว่าเยาวชนใหม่ เป็นนิตยสารที่ก้าวหน้าที่สุดในยุคนั้น นักคิดนักเขียนก้าวหน้าเขียนประจำในนิตยสารนี้ได้แก่ หลู่ซุ่วิน หู ฉือ (胡適 Hú Shì 1891 – 1962) หลี่ ต๋าเจา (李大釗 Lǐ Dàzhāo 1889 - 1927) และหลิว ป่านหง (劉半農 Liú Bànóng 1891 – 1934) ฯลฯ ซึ่งเป็นผู้นำแห่งแนวคิดทางการปฏิวัติทั้งในทางวัฒนธรรมและการเมืองจีนในสมัยก่อตั้งขบวนการ 4 พฤษภาคม 1919

¹¹ ภาษาไป้อว หมายถึงภาษาที่มีลักษณะรูปแบบเช่นภาษาจีนปัจจุบัน ซึ่งมีพื้นฐานมาจากภาษาพูดตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง (唐朝 Tángcháo ค.ศ. 618 - 907) และราชวงศ์ซ่ง (宋朝 Sòngcháo ค.ศ. 960 – 1279) โดยในระยะแรกมีการใช้ในวรรณกรรมพื้นบ้านเท่านั้น แต่เริ่มใช้กันอย่างแพร่หลายหลังเกิดเหตุการณ์ขบวนการ 4 พฤษภาคม 1919 ที่ได้มีการปฏิวัติภาษาและให้มีการใช้ภาษาเขียนด้วยไป้อว คือเขียนตามภาษาที่พูด (แต่เดิมนั้นภาษาจีนที่ใช้ในภาษาเขียนและภาษาพูดจะแตกต่างกัน)

ในเดือนเมษายน 1918 หลู่ซู่วินก็ได้เริ่มประณามความชั่วร้ายของสังคมเก่าในฐานะที่เป็นสังคมกินคน (吃人 chīrén) ออกมาในงานเขียนเป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการต่อสู้ทางภูมิปัญญา และหลู่ซู่วินยังได้ประกาศตนเป็นนักรบที่ใช้ปากกาเป็นอาวุธ นามปากกาหลู่ซู่วินปรากฏครั้งแรกด้วยการเขียนนวนิยายขนาดสั้นเรื่องแรกคือ **บันทึกประจำวันของคนบ้า** (狂人口記 Kuáng rén Rìjì) ลงตีพิมพ์ในนิตยสาร **ซินซิงเหนียน** ฉบับเดือนเมษายน 1918 (ทวีปวร, 2000 : 22) ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการเริ่มต้นชีวิตการประพันธ์ของหลู่ซู่วินอย่างแท้จริง **บันทึกประจำวันของคนบ้า** เป็นข้อเขียนที่อาศัยฝีมือการประพันธ์ มีเนื้อหาสาระโจมตีระบอบสังคมเก่าและศีลธรรมจรรยาเก่าของจีนอย่างรุนแรง หลู่ซู่วินถ่ายทอดความคิดของตนโดยแฝงความหมายที่แบ่งยุคสมัยได้อย่างมีศิลปะ **บันทึกประจำวันของคนบ้า** เป็นนวนิยายเรื่องแรกที่เขียนด้วยภาษาจีนไปฮัว (白話 Báihuà) หรือภาษาจีนราชาศัพท์ ในปี 1923 เรื่องสั้นชุด **ตะโกนสู้** ได้รับการตีพิมพ์ออกสู่ตลาดและนับแต่นั้นมา หลู่ซู่วินก็ได้กลายเป็นผู้วางรากฐานวรรณคดียุคปัจจุบันของจีนอย่างเต็มภาคภูมิ (มานิต เจียรบรรจงกิต, 2540 : 7)

ในช่วงการเคลื่อนไหว 4 พฤษภาคม¹² (五四運動 Wǔ-sì Yùndòng) นี้เองที่นักศึกษาปัญญาชนชั้นนำได้เริ่มจัดตั้งองค์กรทางวัฒนธรรมขึ้น อาทิ สมาคมสร้างสรรค์ซึ่งมีกั๋ว มั่ววู้ (郭沫

¹² ขบวนการ 4 พฤษภาคม คือขบวนการทางการเมืองที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 1919 มูลเหตุของขบวนการนี้เกิดขึ้นหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 1 ผ่านไป และมีการเจรจาทำสนธิสัญญาสันติภาพที่พระราชวังแวร์ซายน์ ในเวลานั้น ญี่ปุ่นเริ่มแสดงตนเป็นมหาอำนาจทางการทหาร ในขณะที่ฝ่ายผู้มีชัยชนะในสงครามโลกครั้งที่ 1 ดำริที่จะจัดตั้งองค์การสันนิบาตชาติ สหรัฐอเมริกามีความคิดที่จะจำกัดอำนาจทางการทหารของญี่ปุ่น โดยให้ญี่ปุ่นเข้ามาเป็นสมาชิกขององค์การที่ว่านี้ จึงได้ใช้วิธีโน้มน้าวญี่ปุ่น โดยสร้างข้อแลกเปลี่ยนด้วยการเจรจากับตัวแทนของฝ่ายจีนที่เข้าร่วมประชุมในเวลานั้นว่า ในฐานะที่จีนเป็นฝ่ายที่ได้รับชัยชนะในสงคราม ซึ่งโดยกติการะหว่างประเทศ เยอรมันซึ่งเป็นฝ่ายพ่ายแพ้สงครามจะต้องคืนเขตเช่าของตนที่มณฑลชานตง (山東 Shāndōng) ให้แก่จีนนั้น สหรัฐฯ เสนอให้ตัวแทนของจีนยกเขตเช่าดังกล่าวให้แก่ญี่ปุ่น เพื่อโน้มน้าวญี่ปุ่นให้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การสันนิบาตชาติ ผลปรากฏว่า ตัวแทนของฝ่ายจีนยอมรับข้อเสนอสหรัฐฯ หลังจากนั้นชาวดังกล่าวได้แพร่สะพัดมาถึงกรุงปักกิ่ง ทำให้ปัญญาชน นักศึกษา และประชาชนไม่พอใจ จนนำไปสู่การเดินขบวนประท้วงในวันที่ 4 พฤษภาคม 1919 ผลการประท้วงได้นำมาซึ่งการทำลายสถานที่ราชการ ทำให้รัฐบาลขุนศึกในขณะนั้นส่งกำลังเข้ามาปราบปรามผู้ประท้วง และได้ประหารชีวิตและจับกุมกลุ่มผู้ประท้วงไปจำนวนไม่น้อย ปฏิกริยาของรัฐบาลขุนศึกในครั้งนี้ได้สร้างความไม่พอใจให้แก่ปัญญาชน นักศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยปักกิ่ง และประชาชนทั่วประเทศจีน และนำไปสู่การประท้วงรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง จนในที่สุดรัฐบาลขุนศึกเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ และยอมปล่อยผู้ถูกจับกุม และยอมยกเลิกการให้เขตเช่าในมณฑลชานตงแก่ญี่ปุ่น ผลของการประท้วงในครั้งนี้ ได้ส่งผลในแง่ของการกระตุ้นให้บรรดาประชาชนชาติจีนได้ตระหนักถึงพลังทาง

若 Guō Mòruò 1892 – 1978) ผู้เป็นกวี นักเขียนบทละคร นักประวัติศาสตร์และโบราณคดี เป็นสมาชิกชั้นนำ สมาคมศึกษาวรรณคดีซึ่งมีเจิน เยียนปิง (潘雁冰 Shen Yanbing 1896 – 1981) เจ้าของนามปากกาเหมาตุ๋น (茅盾 Máo Dùn) นักเขียนที่มีชื่อเสียงชาวเจ้อเจียง เป็นผู้นำ หลู่ซุวีนเองก็ได้ผลิตเรื่องสั้นและความเรียงออกมามากมาย (ทวีปวร , 2000 : 23)

ในปี 1920 หลู่ซุวีนไปเป็นอาจารย์สอน “ประวัติวรรณคดี” ของคณะภาษาและวรรณคดีจีนในมหาวิทยาลัยปักกิ่ง และนับแต่นั้นมา หลู่ซุวีนไม่เพียงแต่จะได้ติดต่อกับผู้อ่านด้วยข้อเขียนของเขาอย่างกว้างขวาง เขายังได้ร่วมกับกลุ่มนักศึกษา แนะนำช่วยเหลือเยาวชนให้จัดตั้งองค์กรวรรณกรรม รวมทั้งช่วยเหลือในการแนะนำและตรวจแก้ข้อเขียนให้ ในช่วงเวลานี้เอง หลู่ซุวีนได้เขียนเรื่องสั้นออกมาเรื่อยๆ เช่น ข่งอีจี (孔乙己 Kǒng Yǐjǐ) พรุ่งนี้ (明天 (Míngtiān) บ้านเก่าของข้าพเจ้า (故鄉 Gùxiāng) อวยพร (祝福 Zhùfú) และเรื่อง อาคิวเจิ้งจว๋าน (阿 Q 正傳 Ā-Q Zhèngzhuàn) เป็นต้น (Wú Hóngcóng and Fàn Bóqún, 1990 : 41) แม้ว่าจะได้รวมเล่มพิมพ์ลงในชุด ตะโกนสู้ ในปี 1923 แล้วก็ตาม เรื่อง อาคิวเจิ้งจว๋าน ก็ยังถือได้ว่าเป็นเรื่องที่ตั้งและเป็นที่ยุ้จักกันอย่างแพร่หลาย หนังสือรวมเรื่องสั้นเล่มนี้ได้ส่งให้หลู่ซุวีนขึ้นสู่ฐานะอันสูงส่งกลายเป็นปรมาจารย์แห่งวรรณคดีแผนใหม่ของจีนในเวลาต่อมา (สรง พฤกษพร , 1952 อ้างถึงในทวีปวร , 2000 : 23) นอกจากจะเขียนเรื่องลงในนิตยสารแล้ว หลู่ซุวีนยังได้จัดทำนิตยสารขึ้นเองอีกด้วย หลู่ซุวีนจึงเป็นบุคคลที่นักศึกษาและเยาวชนรักใคร่ แต่ในปี 1925 ได้เกิดเหตุการณ์ทางการเมือง คือ “กรณี 30 พฤษภาคม” (五卅慘案 Wǔ-sà Cǎn'àn) เป็นเหตุการณ์ที่ชาวจีนตอบโต้การที่จักรวรรดินิยมอังกฤษและญี่ปุ่นได้ร่วมกันฆ่ากรรมกรจีนที่เซี่ยงไฮ้ ในช่วงนี้เอง อิทธิพลของแนวความคิดใหม่และแนวความคิดเก่าได้ต่อสู้กันอย่างดุเดือด ในการต่อสู้ระหว่างฝ่ายอนุรักษนิยมที่ติดยึดกับความคิดเก่าที่ล้ำหลังกับฝ่ายก้าวหน้าที่ยอมรับวัฒนธรรมตะวันตกและปรับเปลี่ยนสังคมจีนสู่ความทันสมัย ฝ่ายอนุรักษนิยมได้พยายามทำลายแนวความคิดของฝ่ายก้าวหน้าในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเมือง ศิลปวรรณคดีหรือการศึกษา หลู่ซุวีนได้เข้าร่วมกับแนวความคิดของฝ่ายก้าวหน้าอย่างเปิดเผย นั่นก็คือ “กรณีวิทยาลัยครูสตรี” ในเดือนพฤศจิกายน ปี1925 หลู่ซุวีนได้ให้ความสนับสนุนนักศึกษาวิทยาลัยครูสตรีที่ปักกิ่งในการเคลื่อนไหวคัดค้านการศึกษาแบบเก่าสมัย

การเมืองของตนเอง และยังนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในทางวัฒนธรรมครั้งยิ่งใหญ่ในสังคมจีน เช่น การยอมรับภูมิปัญญาและโลกทัศน์ของตะวันตก แต่สำหรับการศึกษาในที่นี้ สิ่งที่มีความหมายอย่างยิ่งก็คือ เหตุการณ์ครั้งนี้ได้ส่งผลอย่างรุนแรงให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ภาษาจีน จากภาษาจีนหลวง (文 言 Wényán) มาเป็นภาษาจีนราษฎร์ (白 話 Bǎihuà) กระแสที่ต้องการให้เปลี่ยนจากภาษาจีนหลวงมาเป็นภาษาจีนราษฎร์มีมาก่อนหน้านี้แล้ว แต่ยังไม่มียผล จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ ซึ่งส่งผลมาถึง งานศิลปวรรณกรรมด้วย

ศักดิ์นา หลู่ซุวี่นได้เป็นผู้ร่างคำประกาศว่าด้วยการต่อสู้ของวิทยาลัยครูสตรีปักกิ่ง และคัดค้านจาง ฉือเจา (章士釗 Zhāng Shìzhāo 1881 - 1973) รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการสมัยนั้น ยังผลให้ทางรัฐบาลขุนศึกต้วน ฉีรู่ย (段祺瑞 Duàn Qírui 1863 - 1936) ปลดหลู่ซุวี่นออกจากกระทรวงศึกษาธิการ หลู่ซุวี่นได้นำเรื่องมาร้องเรียนต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบในคดีพิพาทที่เกี่ยวกับการปกครอง ปรากฏว่าหลู่ซุวี่นเป็นฝ่ายชนะ ในปี 1925 หลู่ซุวี่นได้พิมพ์หนังสือ รวมปณิณกะชุด ลมร้อน (雜文集《熱風》Záwénjí Rèfēng) ซึ่งเป็นหนังสือรวมปณิณกะเล่มแรกในประวัติศาสตร์วรรณคดีจีนยุคปัจจุบัน ต่อมาได้มีการเดินขบวนคัดค้านจักรวรรดินิยมต่างชาติอย่างสันติในวันที่ 18 เดือนมีนาคม 1926 รัฐบาลขุนศึกต้วน ฉีรู่ยได้ทำการปราบปรามอย่างโหดร้าย หลู่ซุวี่นได้ออกโรงคัดค้านและเขียนประณามอย่างรุนแรง ทำให้รัฐบาลต้วน ฉีรู่ยทำการกวาดล้างขนานใหญ่และปราบปรามปัญญาชนถึง 50 คน ซึ่งหลู่ซุวี่นก็เป็นหนึ่งในกลุ่มนี้ด้วย ในวันที่ 4 กันยายน 1926 หลู่ซุวี่นได้หนีไปหลบภัยทางภาคใต้เป็นการชั่วคราวตามคำร้องขอของบรรดามิตรสหาย และได้ไปสอนวิชา "ประวัติศาสตร์จีน" และ "ประวัติศาสตร์นิยายจีนโดยสังเขป" ที่มหาวิทยาลัยเซี่ยเหมิน (廈門大學 Xiàmén Dàxué) แต่อยู่ได้ไม่ถึงครึ่งปีก็ลาออก เนื่องจากความทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย (Lin Wenbi, ed. : 69) หลังจากนั้นได้ย้ายไปที่เมืองกวางโจว (廣州 Guǎngzhōu) เมื่อวันที่ 18 มกราคม 1927 และได้เป็นคนบดค้อนะศิลปะศาสตร์ในมหาวิทยาลัยจงชาน (中山大學 Zhōngshān Dàxué) หลังจากหลู่ซุวี่นมาอยู่ที่กวางโจวได้ไม่นาน สวี กวางผิง (徐光萍 Xú Guāngpíng) คู่รักของเขาซึ่งเป็นอดีตนักศึกษาวิทยาลัยครูสตรีปักกิ่ง ได้เดินทางมาอยู่ด้วย ขณะนั้นเธอมีอายุได้ 28 ปีและตั้งแต่นั้นมาสวี กวางผิงก็ได้เป็นผู้ช่วยของเธอทั้งทางด้านการงานและทางด้านชีวิตการต่อสู้ หลู่ซุวี่นถือว่าสวี กวางผิงเป็นภรรยาคู่ทุกข์คู่ยากของตนถึงกับได้แต่งกวีบทหนึ่งมอบแด่เธอในวันที่ 29 เดือนตุลาคม 1934 กวีบทนี้กล่าวถึงการร่วมกันต่อสู้อย่างเคียงบ่าเคียงไหล่ร่วมสิบปี ทั้งเป็นกำลังใจแก่กันและกัน นอกจากสวี กวางผิงที่หลู่ซุวี่นถือว่าเป็นภรรยาแล้ว หลู่ซุวี่นยังมีภรรยาที่ได้แต่งงานกันอย่างถูกต้องตามขนบประเพณีเดิมด้วยการจัดการของผู้ใหญ่ในตระกูล นางเป็นผู้หญิงแบบเก่าที่เคร่งครัดในประเพณี และยังเป็นผู้หญิงจีนที่มดเท็จซึ่งหลู่ซุวี่นเกลียดสตรีที่มดเท็จมาก หญิงผู้นี้มีชื่อว่าจู่ อาน (朱安 Zhū Ān) หลู่ซุวี่นแต่งงานในปี 1906 ขณะนั้นหลู่ซุวี่นมีอายุ 26 ปี หลู่ซุวี่นเคยกล่าวกับเพื่อนๆ หลายต่อหลายครั้งว่า "เธอเป็นเมียของแม่ผม ไม่ใช่เมียของผม" และ "เธอเป็นเพียงของขวัญที่แม่ของผมให้มาและผมก็ต้องดูแลเธอให้ดีด้วยความรัก เป็นอะไรอย่างหนึ่งที่ผมไม่เคยรู้จักเลย" (ทวีปวร , 2000 : 93) ในช่วงที่หลู่ซุวี่นเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยปักกิ่งและวิทยาลัยครูสตรีปักกิ่งนั้น ได้มีนักศึกษาจำนวนมากมาทั้งชายและหญิงชื่นชมหลู่ซุวี่นมาก ดังนั้นในแต่ละวันหลังเลิกเรียนก็จะมึบรรดาลูกศิษย์จำนวนมากตามมาที่บ้านหลู่ซุวี่นเพื่อสนทนาหรือซักถามข้อสงสัยรวมทั้งให้ช่วยตรวจแก้งานเขียนต่างๆ สวี กวางผิงก็หนึ่งในบรรดาลูกศิษย์เหล่านี้ อย่างไรก็ตามก่อนหน้านั้นก็มี

ผู้หญิงอีกคนหนึ่งชื่อสวี เลียนซู (許羨蘇 Xǔ Xiànsū) น้องสาวของสวี ชินเหวิน (許欽文 Xǔ Qīnwén) นักศึกษาที่เป็นคนมาจากบ้านเดียวกับหลู่ชิวิน ซึ่งหลู่ชิวินให้ความสำคัญสนทนมนต์ด้วยเป็นอย่างมาก ในช่วงที่หลู่ชิวินอยู่ที่ปักกิ่ง (ในปี 1923 สวี เลียนซูอายุเพียง 23 ปี) นั้นมารดาของหลู่ชิวินได้ตามมาพักที่ปักกิ่ง เมื่อมาถึงใหม่ๆ มารดาหลู่ชิวินยังไม่คุ้นเคย อีกทั้งยังพูดภาษาจีนกลางไม่ได้ สวี เลียนซูเป็นคนที่คอยช่วยเหลือจนกล่าวได้ว่าสวี เลียนซูเป็นคนที่รู้ใจมารดาหลู่ชิวินคนหนึ่ง แม้ในระยะหลังที่หลู่ชิวินต้องย้ายไปยังเมืองต่างๆ หลู่ชิวินก็ได้มีจดหมายติดต่อกับสวี เลียนซูมากกว่าสวี กวางผิง กล่าวคือ จากที่รวบรวมได้จำนวนจดหมายที่ติดต่อกันระหว่างหลู่ชิวินและสวี กวางผิงมี 164 ฉบับซึ่งเป็นจดหมายที่สวี กวางผิงเขียนให้หลู่ชิวิน 86 ฉบับและหลู่ชิวินเขียนให้สวี กวางผิง 78 ฉบับ ในจำนวนนี้อาจมีที่ตกหล่นสูญหายไปบ้างลึบกว่าฉบับ หากนับรวมแล้วก็ไม่น่าจะเกิน 180 ฉบับ ในขณะที่ตั้งแต่ปี 1924 จนถึงสวี เลียนซูอายุได้ 32 ปีและได้ออกเรือนไป (ปี 1932) หลู่ชิวินได้เขียนจดหมายให้สวี เลียนซูถึง 108 ฉบับและสวี เลียนซูเขียนถึงหลู่ชิวิน 87 ฉบับรวมเป็น 195 ฉบับ จากจำนวนจดหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ของหลู่ชิวินและสวี เลียนซูน่าจะเป็นความสัมพันธ์ที่ดีเกินกว่าปกติอยู่บ้าง สวี เลียนซูนับเป็นคนที่หลู่ชิวินให้ความสำคัญมาก ในตอนที่หลู่ชิวินตัดสินใจในอยู่กับสวี กวางผิงนั้น หลู่ชิวินได้มีจดหมายไปบอกบุคคลเพียงสองคนคือมารดาของตน และสวี เลียนซู และหลังจากนั้นไม่นาน สวี เลียนซูจึงได้แต่งงานไปอย่างเงียบๆ และไม่ได้ติดต่อกันทางจดหมายเช่นเดิมอีก (Mǎ Tǐjī, 1989 : 8 – 12) ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของชีวิตส่วนตัวของหลู่ชิวิน ที่นอกจากจะมีภรรยาที่ได้แต่งงานตามประเพณีแล้ว ยังมีผู้หญิงที่มีความสัมพันธ์พิเศษอีก และสิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนออกมาในงานเขียนของหลู่ชิวินด้วย

ระหว่างที่หลู่ชิวินอยู่ที่กวางโจว ก็ได้เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้สถานการณ์แปรผันขึ้น นั่นก็คือในวันที่ 12 เดือนเมษายน 1927 เจียงไคเช็คหรือเจียง เจี้ยฉือ (蔣介石 Jiāng Jièshí 1887 - 1975) ผู้นำพรรคก๊กมินตั๋งได้หักหลังพรรคคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นพันธมิตรที่ร่วมก่อการปฏิวัติในเวลานั้น สถานการณ์แปรผันอย่างปัจจุบันทันด่วน ปัญญาชนฝ่ายก้าวหน้าถูกจับกุมเป็นจำนวนมาก หลู่ชิวินหวาดหวิดถูกยิงถึง ต้องหนีออกจากมหาวิทยาลัยจงชาน ผ่านไปทางฮ่องกงแล้วกลับมาอยู่ในเขตเช่าของต่างชาติที่เซี่ยงไฮ้ (上海 Shànghǎi) ในเดือนตุลาคมปีเดียวกัน

แม้ว่าหลู่ชิวินจะพำนักอยู่ที่เซี่ยงไฮ้และกวางโจวในระยะเวลานั้น แต่ก็สามารถผลิตงานเขียนออกมาได้เป็นจำนวนมาก เฉพาะที่เซี่ยงไฮ้ งานเขียนของหลู่ชิวินมีจำนวนถึง 170,000 คำ ความเรียงที่เขียนรวมพิมพ์ได้สองเล่ม และเมื่อมาพำนักที่กวางโจว ความเรียงที่เขียนก็รวม

พิมพ์ได้อีกเล่มหนึ่ง แล้วยังรวบรวมเรื่องสั้นสมัยราชวงศ์ถัง (唐朝 Tángcháo 618 – 907) และราชวงศ์ซ่ง (宋朝 Sòngcháo 906 – 1279) รวมพิมพ์เป็นเล่มด้วย (ทวีปวร , 2000 : 25)

ในปี 1930 เมื่อครบรอบวันเกิดปีที่ 50 ของหลู่ซุ่วินในวันที่ 25 กันยายน นอกจากจะมึนงานเลี้ยงที่ฮอลลีวูดเรสต์แอสต์ที่เซี่ยงไฮ้แล้ว สันนิบาตนักเขียนฝ่ายซ้ายยังได้จัดให้มีการประชุมลับเพื่อเฉลิมฉลองผลสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของหลู่ซุ่วินในฐานะปรมาจารย์แห่งศิลปวรรณกรรมยุคใหม่ของจีน ขณะนั้นชื่อเสียงเกียรติคุณของหลู่ซุ่วินเป็นที่ยกย่องกันทั่วไป เอดการ์ สโนว์ (Edgar Snow 1905 - 1972) ซึ่งได้มาพบหลู่ซุ่วินที่เซี่ยงไฮ้ในปีนี้ได้กล่าวถึงหลู่ซุ่วินว่า “เมื่อผมได้พบเขาในปี 1930 หลู่ซุ่วินได้รับการยกย่องนับถือทั่วไปแล้วในฐานะนักศึกษาศาสนาปัญญาชน อาจารย์และนักเขียนผู้ยิ่งใหญ่ หลู่ซุ่วินเป็นคนร่างเตี้ย คล้ำ ในวัยห้าสิบเศษ พร้อมด้วยนัยน์ตาที่ลึกใสมีความเป็นมิตร เขาป่วยเป็นวัณโรคเรื้อรังและกึ่งมียายุไม่ยืน น่าแปลกใจที่ต้องมาพำนักซ่อนตัวอยู่ในเขตสัมปทานฝรั่งเศสและหนังสือที่เขียนก็ถูกกักกันตั้งห้ามจำหน่ายแจกด้วย ทั้งๆ ที่หลู่ซุ่วินไม่ใช่คอมมิวนิสต์ มีแต่พวกศาสนิกษย์ขงจื้อที่หัวอนุรักษ์นิยมสุดขั้วเท่านั้นที่จะมองเห็นถึงการเสียสละและอารมณ์ขันของเขาว่าเป็นอันตรายร้ายแรง” (Edgar Snow , 1981 : 33 อ้างถึงใน ทวีปวร , 2000 : 26 – 27)

ในเดือนตุลาคม 1934 ถึงเดือนตุลาคม 1935 กองกำลังที่เข้มแข็งแห่งกองทัพแดงได้กรีธาทัพจากกวางซี (廣西 Guǎngxī) ไปทางทิศตะวันตก เป็นระยะทางไกลถึง 25,000 ลี้ที่เรียกว่าการเดินทางทัพทางไกล (長征 Chángzhēng) ไปถึงมณฑลเสียนเป่ย์¹³ (鮮卑 Xiānbēi) หลู่ซุ่วินและเหมาตุ้น (茅盾 Máo Dùn) หรือเจิน เยียนปิง (潘雁冰 Shēn Yànbīng 1896 - 1981) ได้ส่งโทรเลขอวยพรในชัยชนะครั้งนี้ให้แก่เหมา เจ๋อตง (毛澤東 Máo Zédōng 1893 - 1976) และนายพลจู เต๋อ (朱德 Zhū Dé 1886 - 1976) ผู้บัญชาการกองทัพแดง ว่าดังนี้ : “อนาคตของประชาชนจีนและของมนุษยชาติได้ฝากกับพวกท่านแล้ว.....” และเหมา เจ๋อตงก็ได้สดุดีหลู่ซุ่วินว่า เป็น “...ผู้สูงส่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดและนักรบที่ห้าวหาญที่สุดของพลังวัฒนธรรมใหม่ ทั้งยังเป็นผู้บัญชาการสูงสุดในการปฏิวัติวัฒนธรรมของจีน” (Mao Tse-tung , 1954 : 144 อ้างถึงใน ทวีปวร , 2000 ; 28)

ในระหว่างเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ปี 1936 หลู่ซุ่วินซึ่งกำลังป่วยไข้อยู่ ได้เพียรพยายามเขียนจดหมายเปิดผนึกฉบับหนึ่ง เพื่อชี้แจงแสดงทรรศนะของตนที่มีต่อวรรณคดีและ

¹³ ปัจจุบันคือรอยต่อระหว่างจังหวัดหนิงเซีย (寧夏 Níngxià) กานซู (甘肅 Gānsū) กับฉ่านซี (陝西 Shǎnxī)

สถานการณ์ในช่วงนั้น¹⁴ ในช่วงเวลา 10 ปีที่อยู่ที่เชียงไฮ้ หลู่ซู่วินเขียนความเรียงทั้งสิ้นรวมเป็นเล่มได้ถึง 9 เล่ม รวมเรื่องสั้นอีกหนึ่งเล่ม นอกจากนี้ยังมีงานแปลอีกมากมาย และยังร่วมเป็นบรรณาธิการหรือผู้ชี้หน้านิตยสารอีกหลายฉบับ อย่างไรก็ตาม ในช่วงก่อนหน้าที่สงครามจีน-ญี่ปุ่น (1937-1945) จะปะทุขึ้น หลู่ซู่วินตรากตรำคร่ำเคร่งกับงานวรรณคดีเพื่อช่วยผลักดันให้ประเทศจีนก้าวไปสู่ความรุ่งเรืองเข้มแข็ง โดยไม่คำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อยและสุขภาพร่างกายของตนเอง ด้วยเหตุนี้จึงได้ถึงแก่กรรมไปเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 1936 ที่นครเชียงไฮ้ด้วยวัยเพียง 56 ปี การจากไปของหลู่ซู่วินยังความโศกศัลย์รันทดให้แก่ผู้คนเป็นจำนวนมาก งานศพของหลู่ซู่วินนับเป็นเหตุการณ์อันมหัศจรรย์ครั้งหนึ่งของเชียงไฮ้ เพราะว่ามีบรรดานักเขียน นักศึกษาและปัญญาชนกลุ่มต่างๆ มาร่วมขบวนศพเป็นหมื่นคน (มานิต เจียรบรรจงกิต, 2540 : 5-6)

2.2 ผลงานและแนวความคิดของหลู่ซู่วิน

ผลงานที่หลู่ซู่วินได้เขียนขึ้นสามารถแบ่งเป็นหลายประเภทด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นประเภทเรื่องสั้น ความเรียง กวีร้อยแก้ว บทปกิณกะ ตลอดจนร้อยกรอง ในวิทยานิพนธ์นี้จะแบ่งตามรูปแบบที่ใช้ในงานเขียน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของหลู่ซู่วิน โดยแบ่งผลงานของ หลู่ซู่วิน ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. เรื่องสั้น (小說 Xiǎoshuō)
2. ความเรียง และกวีนิพนธ์ร้อยแก้ว (散文和散文詩 Sǎnwén hé Sǎnwénshī)
3. บทปกิณกะ (雜文 Záwén)

เรื่องสั้น หลู่ซู่วินได้เขียนงานที่เป็นเรื่องสั้นทั้งเรื่องสั้นขนาดสั้น และเรื่องสั้นขนาดกลาง เรื่องสั้นขนาดยาว ไว้ดังนี้

1. ชูต ตะโกนสู้ (吶喊 Nàhǎn) หรือ CALL TO ARMS ประกอบด้วย
  - คำนำชูตตะโกนสู้ (吶喊自序 Nàhǎn Zìxù) หรือ PREFACE TO CALL TO ARMS (3 ธันวาคม 1922)¹⁵

¹⁴ ต่อมาในภายหลังจดหมายเหตุฉบับนี้ ได้กลายเป็นแนวทางสำคัญของการเคลื่อนไหวของวงการวรรณคดีในประเทศจีน

¹⁵ วันเดือนปี ในวงเล็บที่ให้ไว้ท้ายงานแต่ละเรื่องในที่นี้คือ วันที่หรือปีที่งานนั้นๆ ได้รับการตีพิมพ์เป็นครั้งแรก

- บันทึกประจำวันของคนบ้า (狂人口記 Kuáng rén Rìjì) หรือ A MADMAN'S DIARY (2 เมษายน 1918)
- ข่งอี้จี (孔乙己 Kǒng yǐjǐ) หรือ KONG YIJI (มีนาคม 1919)
- ยา (藥 Yào) หรือ MEDICINE (เมษายน 1919)
- พรุ่งนี้ (明天 Míngtiān) หรือ TOMORROW (มิถุนายน 1920)
- เรื่องเล็กๆ เรื่องหนึ่ง (一件小事 Yí Jiàn Xiǎo Shì) หรือ A SMALL INCIDENT (ตุลาคม 1920)
- เรื่องของเส้นผม (頭髮的故事 Tóufǎ de Gùshi) หรือ THE STORY OF HAIR (ตุลาคม 1920)
- คลื่นลม (風波 Fēngbō) หรือ STORM IN A TEACUP (ตุลาคม 1920)
- บ้านเก่าของข้าพเจ้า (故鄉 Gùxiāng) หรือ MY OLD HOME (มกราคม 1921)
- อาคิวเจิ้งจว๋าน (阿 Q 正傳 A-Q Zhèngzhuàn) หรือ THE TRUE STORY OF AH Q (ธันวาคม 1921)
- เทศกาลตวานอู่¹⁶ (端午節 Duānwǔ Jié) หรือ THE DOUBLE FIFTH FESTIVAL (มิถุนายน 1922)
- แสงสีขาว (白光 Bǎiguāng) หรือ THE WHITE LIGHT (ตุลาคม 1922)
- กระต่ายกับแมว (兔和貓 Tù he māo) หรือ THE RABBITS AND THE CAT (ตุลาคม 1922)
- หัสดิของเป็ด (鴨的喜劇 Yā de xǐjù) หรือ THE COMEDY OF THE DUCKS (ตุลาคม 1922)
- งิ้วบ้านนอก (社戲 Shèjù) หรือ VILLAGE OPERA (ตุลาคม 1922)

เรื่องสั้นชุด "ตะโกนสู้" นี้ เป็นการรวมเรื่องสั้นชุดแรก ซึ่งตีพิมพ์เป็นครั้งแรกในช่วงปลายปี

---

¹⁶ เทศกาลตวานอู่ เป็นเทศกาลที่สืบทอดกันมาของชาวจีน ตรงกับวันขึ้น 5 ค่ำ เดือน 5 ตามปฏิทินจันทรคติ เพื่อเป็นการรำลึกถึงกวีเอกฉวี่เยวี่ยน (屈原 Quǎnyuán) ซึ่งได้กระโดดน้ำตายในวันนั้น ในเทศกาลนี้จะมีธรรมเนียมการรับประทานขนมจ้าง (粽子 Zōngzi) และมีการแข่งเรือ เป็นต้น

1922 ประกอบด้วยเรื่องที่เขียนขึ้นตั้งแต่ ปี 1918 จนถึงปี 1922 เรื่องที่เด่นคือ เรื่องอาคิควเจ็งจ้วน (THE TRUE SYORY OF AH Q) และ บันทึกประจำวันของคนบ้า (A MADMAN'S DIARY)

บันทึกประจำวันของคนบ้านี้ หลู่ซู่วินมีความตั้งใจที่จะแสดงให้เห็นถึงความโหดร้ายทารุณของระบบครอบครัวที่ถือเอาโชและจริยธรรมเป็นหลัก เรื่องสั้นนี้อาศัยปากของคนบ้าที่สามารถมองสังคมศักดินาได้อย่างแจ่มแจ้ง มากล่าวคำประณามอย่างตรงๆ บันทึกประจำวันของคนบ้าจึงยังคงเป็นเรื่องสั้นที่ดีที่สุดเรื่องหนึ่งจนถึงทุกวันนี้ (Lái Míng , 1964 :361 อ้างถึงใน ทวีปวร , 2000 : 33 – 34) ที่ได้โจมตีระบบครอบครัวศักดินาของจีนอย่างรุนแรง และโจมตีคำสอนของขงจื้อที่ยึดมั่นในแบบแผนของจารีตเก่าอย่างเคร่งครัดทั้งเนื้อหาและรูปแบบวรรณกรรม นับเป็นตราสัญลักษณ์ที่ซับซ้อนออกมาเป็นครั้งแรกของการปฏิวัติวัฒนธรรม ซึ่งก็ไม่ใช่อะไรอื่นหากแต่คือการปฏิวัติทางด้านอุดมการณ์นั่นเอง ทั้งนี้ที่งานนี้ได้พิมพ์เผยแพร่ออกมาก็เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นงานสร้างสรรค์อันดับแรกของวรรณกรรมใหม่ของจีน (Feng Hsueh – Feng , 1954 : 238 – 239 อ้างถึงใน ทวีปวร , 2000 : 35)

2. ชุด ลี้เล (彷徨 Pánghuáng) หรือ WANDERING ประกอบไปด้วย

- อวยพร (祝福 Zhùfú) หรือ THE NEW-YEAR SACRIFICE (1924)
- ในโรงเตี๊ยม (在酒樓上 Zài Jiǔlóu shàng) หรือ IN THE TAVERN (1924)
- ครอบครัวสุขสันต์ (幸福的家庭 Xìngfú de Jiāting) หรือ A HAPPY FAMILY (1924)
- สบู่ (肥皂 Féizào) หรือ SOAP (1924)
- โคมไฟยังสว่างไสว (長明燈 Chángmíng Dēng) หรือ THE LAMP THAT WAS KEPT ALIGHT (1925)
- การแสดงต่อสาธารณชน (示衆 Shìzhōng) หรือ A PUBLIC EXAMPLE (1925)
- ท่านเกา (高老夫子 Gāo Lǎofūzi) หรือ MASTER GAO (1925)
- ผู้เดียวดาย (孤獨著 Gūdúzhe) หรือ THE MISANTHROPE (1925)
- อดีตเศร้า (傷逝 Shāngsì) หรือ REGRET FOR THE PAST (1925)
- พี่น้อง (兄弟 Xiōngdì) หรือ BROTHERS (1925)
- หย่าร้าง (離婚 Líhūn) หรือ THE DIVORCE (1925)

เรื่องสั้นชุด **ล้งเล** (彷徨 Pánghuáng) นี้เป็นเรื่องสั้นที่รวมชุดครั้งที่สอง และตีพิมพ์ในช่วงปี 1925 ประกอบด้วยเรื่องสั้นทั้งหมด 11 เรื่อง หลู่ซุ่วินได้ประพันธ์เรื่องสั้นเหล่านี้ในช่วงปี 1924 - 1925 ชื่อชุดนี้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาและเป็นการแสดงถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้ประพันธ์

เรื่องสั้นในชุด **ตะโกนสู้** และ **ล้งเล** ถือเป็นผลงานเรื่องสั้นสมัยใหม่ของจีนที่ก้าวสู่ภาวะที่สูงงอม ซึ่งหมายความว่า เรื่องสั้นสมัยใหม่เริ่มขึ้นด้วยมือของหลู่ซุ่วิน และพัฒนาจนสูงงอมด้วยมือของหลู่ซุ่วิน ปรากฏการณ์นี้ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยครั้งนักในประวัติศาสตร์ (Qián Lìqún, Wēn Rúmín and Wú Fùhuì, 1988 : 38 - 39)

ในด้านเนื้อหา พรรณกรรมโบราณจะกล่าวถึงตัวบุคคล ข้าราชการ จอมยุทธ์ ชุนนางชั้นสูง กษัตริย์ เทพ และเซียน แต่ต่อมาก็กล่าวถึง นางคณิกา คนเสเพล คนชั้นต่ำทั้งหลาย เป็นต้น หลังการเคลื่อนไหว 4 พฤษภาคม (五四運動 Wúsì Yùndòng) แล้ว สิ่งที่สะท้อนในงานวรรณกรรมสมัยใหม่คือ ความคิด และความรู้แบบใหม่ หลู่ซุ่วินได้ให้ความสนใจต่อตัวละครซึ่งแสดงภาวะบกพร่องทางสังคม โดยใช้ประเด็นความรู้แบบใหม่มาอธิบาย (Qián Lìqún, Wēn Rúmín and Wú Fùhuì, 1988 : 40) เช่น ในเรื่อง ยา (藥 Yào) หลู่ซุ่วินแสดงให้เห็นถึงความมั่งงายและลำหลังของสังคมจีนแบบเก่า โดยพูดถึงความโง่เขลาของครอบครัวว่าเหล่าชวน (華老栓 Huá Lǎoshuān) เรื่อง ที่มีความเชื่อผิดๆ ที่เข้าใจว่า เลือดคนตายสดๆ จะสามารถนำมารักษาวัณโรคได้ ทำให้ได้ซื้อเลือดของเซี่ยยูวี (夏瑜 Xià Yú) เด็กหนุ่มนักปฏิวัติที่ถูกตัดสินประหารชีวิตเอามาให้ลูกที่ป่วยกิน แต่ก็ไม่ได้หายจากโรค และตายลงในที่สุด เรื่องสั้นนี้แม้ว่าจะเป็นเรื่องที่เศร้าสะเทือนใจ แต่ผู้เขียนก็ได้คาดหวังถึงอนาคตที่ใกล้จะรุ่งอรุณ จากฉากสุดท้ายของเรื่องที่เป็นรุ่งอรุณ และมีพวงมาลัยขาวสลัสดวงหนึ่งวางอยู่บนหลุมฝังศพของนักปฏิวัติหนุ่ม (หลู่ซุ่วิน, 1976 : 48 อ้างถึงใจ ทวีปวร, 2000 : 36) บ้านเก่า (故鄉 Gùxiāng) พูดถึงความซาบซึ้งทางจิตใจของเหล่าเอี้ย (老翁 Lǎoyé) โดยสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตชาวนาและสังคมในชนบทที่ทรุดโทรมลงไปเรื่อยๆ ความอับจนหม่นหมองและสิ้นหวังของชาวนา ซึ่งหลู่ซุ่วินได้แสดงออกถึงความรู้สึกของตนเองที่มีทั้งความสังเวชในชะตากรรมและทั้งโกรธแค้นต่ออารยธรรมอย่างปราศจากปฏิกริยาตอบโต้ใดๆ (Lín Zhīháo : 147 อ้างถึงใจ ทวีปวร, 2000 : 36) เรื่อง พรุ่งนี้ (明天 Míngtiān) พูดถึงความโดดเดี่ยวอ้างว้างของสะไภ่สี่ (四嫂 Sìsǎo) และเรื่อง อวยพร (祝福 Zhùfú) กล่าวถึงความหวาดกลัว การถูกบีบบังคับและถูกกดขี่ข่มเหงของนางเสียงหลินซึ่งเป็นตัวละครที่เป็นแบบฉบับของผู้หญิงชาวจีนที่ต้องตกเป็นเหยื่อความทารุณโหดร้ายของสังคมคนกินคน ไม่เฉพาะแต่จาก

สังคมชนชั้นที่มีแต่การกดขี่และเอาเปรียบเท่านั้น หากแต่ต้องถูกกดขี่ทางเพศเยี่ยงทาสอีกด้วย ชะตากรรมของนางเสียงหลิน (祥林嫂 Xiánglín sāo) ก็คือชะตากรรมของผู้หญิงชาวนาจีนในสังคมเก่าส่วนมากนั่นเอง (ทวีปวร, 2000 : 37)

หลู่ซุวีนยังค้นหาเข้าไปในจิตใจเบื้องลึกของมนุษย์ เพื่อขจัดความหลอกลวงและมายา ทำให้ผู้อ่านต้องมองตัวละครเสมือนการมองตนเองอย่างถึงแก่น สิ่งเหล่านี้นับเป็นลักษณะพิเศษที่โดดเด่นของหลู่ซุวีน เขาทำการโอบยัดจิตวิญญาณของมนุษย์ แต่มิได้มีเป้าหมายอยู่ที่การโต้สวน ไม่ได้เพื่อแสดงว่าตนมีความรู้ ความสามารถ แต่เพื่อแสดงถึงแก่นของมนุษย์ เพื่อมนุษย์จะได้แก้ไขปรับปรุงตนเอง (Qián Lǐqún, Wēn Rúmín and Wú Fùhuì, 1988 : 38 – 39) หลู่ซุวีนได้กล่าวในข้อเขียน “ทำไมข้าพเจ้าจึงเขียนนิยาย” ไว้ว่า หัวข้อเรื่องของข้าพเจ้าได้แก่ผู้เคราะห์ร้ายในสังคมที่วิปลาสอยู่เป็นธรรมดา วัตถุประสงค์ของข้าพเจ้าก็เพื่อเปิดโปงโรคร้ายและก่อให้เกิดความสนใจในโรคร้ายขึ้น เพื่อที่จะได้เยียวยารักษามัน (Tíng Yì, 1959 : 113 อ้างถึงใน ทวีปวร, 2000 : 35)

ในเรื่องสั้นชุด ลังเล (彷徨 Pánghuáng) มีเรื่อง การแสดงต่อสาธารณชน (示衆 Shìzhōng) ที่โดดเด่นมาก ในเรื่องนี้หลู่ซุวีนใช้วิธีให้ตัวละครเอกตัวแรกเป็นผู้เล่าเรื่องผ่านสายตาของตัวเอง หลังจากนั้นก็จะให้ตัวละครเอกตัวที่สองเป็นผู้เล่าเรื่องผ่านสายตาดตัวเองบ้าง การเล่าเช่นนี้ทำให้ตัวละครเอกทั้งสองตัวไม่รู้ว่าตัวเองต่างถูกอีกฝ่ายกำลังเล่าเรื่องของตนเองอยู่ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือว่า ตัวละครเอกทั้งสองตัวต่างตกอยู่ในสภาวะที่เป็น “ฝ่ายมอง” ผู้อื่นและเป็น “ฝ่ายถูกมอง” โดยผู้อื่นในเวลาเดียวกันโดยไม่รู้ตัว และเนื่องจากเรื่องสั้นนี้ประกอบด้วยตัวละครที่เป็นตัวประกอบอีกจำนวนหนึ่งที่ถูกดึงมารวมเข้ากับวิธีการเล่าเรื่องที่ว่า โครงสร้างการเล่าเรื่องที่มีการแบ่งเป็น “ฝ่ายมอง” และ “ฝ่ายถูกมอง” แต่ตัวละครมีความสัมพันธ์กันในเวลาเดียวกันในสถานที่ (ฉาก) เดียวกัน เรื่องสั้นเรื่องนี้จึงมีความโดดเด่นออกมา กล่าวคือ เป็นเรื่องสั้นที่ต้องการสื่อว่า แท้จริงแล้ว ตัวละครหรือ “มนุษย์” ในโลกแห่งความเป็นจริงนั้น มักมีสองด้านเสมอ นั่นคือ ด้านที่เกิดจากมุมมอง หรือทัศนะที่มีตัวเองเป็นที่ตั้ง กับด้านที่ตัวเองตกอยู่ภายใต้มุมมองหรือทัศนะของผู้อื่นที่อยู่รายรอบตัว ดังเช่นการเล่าเรื่องทั่วไปตามแบบฉบับของเรื่องสั้น แต่ใช้วิธีการเล่าเรื่องโดยผ่านฉากเพียงฉากเดียว โครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวละครแบ่งออกเป็นสองชั้น โดยชั้นหนึ่งตัวละครจะถูกเล่าเรื่องโดยผ่านสายตาของตัวละครอีกตัวหนึ่ง พร้อมกันนั้น ตัวเองก็ถูกเล่าเรื่องโดยตัวละครที่ถูกตนมอง โดยสรุปก็คือ หลู่ซุวีนใช้วิธีการเล่าเรื่องโดยจัดโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวละครแต่ละตัวให้อยู่ในฐานะที่เป็น “ผู้มอง” และ “ผู้ถูกมอง” ในเวลาเดียวกัน ตัวละครทุกตัวในเรื่องล้วนแต่กำลัง “มอง” ตัวละครสัมพันธ์กันด้วยความสัมพันธ์เดียวกันคือ ในด้านหนึ่ง “กำลังมองผู้อื่น” พร้อมๆ กันก็กำลัง “ถูกคนอื่นมองดู” ดังนั้น โครงสร้าง “มอง” และ “ถูกมอง” จึงโดดเด่น

เด่นมากในเรื่องนี้ (Qián Lǐqún, Wēn Rúmín and Wú Fùhuì, 1988 : 38 – 44) สิ่งที่เราเล่าเรื่องด้วยกลวิธีแบบนี้ได้บอกกับเราก็คือ แท้จริงแล้วตัวละครหรือ “มนุษย์” ทุกคนล้วนมีอยู่สองภาวะในโลกแห่งความเป็นจริง

เรื่องสั้นทั้งหมดของหลู่ซุวิ้นมักจะมีประเด็นร่วมกันคือ “การสิ้นหวัง” หลู่ซุวิ้นมีข้อเคลือบแคลงต่อประเด็นเรื่องการสิ้นหวัง ตัวละครแทบทุกเรื่องจะเผชิญกับความสิ้นหวัง แต่กระนั้นหลู่ซุวิ้นก็สะท้อนทัศนคติของตนไปในเวลาเดียวกันว่า ตนไม่ได้เชื่อว่าความสิ้นหวังของมนุษย์จะดำรงอยู่อย่างถาวรตลอดไป เพราะท่ามกลางความสิ้นหวังนั้นย่อมมีความหวังแฝงอยู่หรือรออยู่ข้างหน้าเสมอ แต่ความหวังที่ว่านี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยตัวของมนุษย์ (ที่สิ้นหวังคนนั้น) เองว่าจะมีศรัทธาหรือเชื่อมั่นต่อตัวเองมากน้อยเพียงใดในอันที่จะพยายามฝ่าฟันไปสู่ความหวังนั้น หลู่ซุวิ้นสะท้อนทัศนคติของตัวเองเกี่ยวกับประเด็นนี้ในเรื่องบ้านเก่า (故鄉 Gùxiāng) โดยชี้เป็นนัยว่า “อันความหวังนั้นจะเรียกว่ามีหรือไม่มีไม่ได้ทั้งนั้น เช่นเดียวกับหนทางบนผืนดิน ความจริงแล้วบนผืนดินหาหนทางมาก่อนไม่ หนทางจะเกิดขึ้นได้ หากมีคนเดินย่ำไปเป็นจำนวนมาก” คำว่า “เดิน” เป็นการต่อต้านความสิ้นหวังในโลกและความสิ้นหวังในตนเอง เรื่องสั้นหลายเรื่องของหลู่ซุวิ้นจะมีลักษณะทำนองนี้ (Qián Lǐqún, Wēn Rúmín and Wú Fùhuì, 1988 : 38 – 44)

นอกจากนี้ หากพิจารณาในด้านรูปแบบและโครงสร้าง จะพบว่างานของหลู่ซุวิ้นมีรูปแบบและโครงสร้างที่โดดเด่นมาก เขาเป็นผู้นำที่สร้างลักษณะรูปแบบใหม่ขึ้นในช่วงทศวรรษ 1920 เฉินเยียนปิง (沈雁冰 Shěn Yànbīng) หรือเหมาตุ้น (茅盾 Máo Dùn) ได้พูดถึงวรรณกรรมของหลู่ซุวิ้นว่า ในแวดวงของวรรณกรรมสมัยใหม่ หลู่ซุวิ้นเป็นแนวหน้าที่สร้างสรรค์รูปแบบใหม่ทางวรรณกรรม เรื่องสั้นกว่า 10 เรื่อง ในชุด ตะโกนสู้ แต่ละเรื่องแทบจะเป็นรูปแบบใหม่ 1 แบบ รูปแบบใหม่นี้มีอิทธิพลต่อนักเขียนรุ่นเยาว์อย่างมาก มีคนเป็นจำนวนมากที่ทดลองเขียนตามรูปแบบเหล่านั้นมากมาย แม้ในปัจจุบันผู้คนก็ยังให้ความสนใจลักษณะรูปแบบเรื่องสั้นของหลู่ซุวิ้น หลู่ซุวิ้นหยิบยืมลักษณะรูปแบบเรื่องสั้นแบบตะวันตก แล้วใช้เรื่องสั้นเป็นตัวแสดงและคลี่คลายออกมา ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ที่มีลักษณะเฉพาะตน และได้สร้างรูปแบบใหม่ในเรื่องสั้นสมัยใหม่ของจีนขึ้น เรื่องบันทึกประจำวันของคนบ้า (狂人口記 Kuáng rén Rìjì) ถือเป็นเรื่องสั้นสมัยใหม่เรื่องแรก โดยเป็นการเขียนแบบเล่าผ่านมุมมองของตัวละครเอง ทำให้มีอิสระในการเขียนซึ่งแตกต่างจากรูปแบบวรรณกรรมจีนโบราณอย่างมาก

แต่เดิมวรรณกรรมจีนนิยมเล่าโดยผ่านบุคคลที่สาม แต่ในงานของหลู่ซุวิ้นจะอาศัยการเล่าโดยผ่านบุคคลที่หนึ่ง ซึ่งเป็นตัวละครในเรื่อง ฉะนั้นมุมมองของรูปแบบประเภทนี้จึงมีอิสระ

ค่อนข้างมาก การ “มอง” และ “การถูกมอง” จึงเป็นลักษณะที่ต่างไปจากวรรณกรรมเก่าๆ อย่างมาก คือแต่เดิมจะ “ถูกมอง” เพียงอย่างเดียว แต่หลู่ซุ่วินได้พัฒนามาเป็น “การมอง” และ “การถูกมอง” พร้อมกันไป (Qián Lǐqún, Wēn Rùmín and Wú Fùhuì, 1988 : 47)

3. ชุด เรื่องเก่าแต่งขึ้นใหม่ (故事新編 Gùshì Xīnbīān) หรือ OLD STORIES RETOLD ประกอบด้วย

- ซ่อมแผ่นฟ้า (補天 Bǔtiān) หรือ MENDING HEAVEN (พฤศจิกายน 1922)
- เเหินสู่ดวงจันทร์ (奔月 Bēntiān) หรือ THE FLIGHT TO THE MOON (ธันวาคม 1926)
- แก้ปัญหาน้ำท่วม (理水 Lǐshuǐ) หรือ CURBING THE FLOOD (พฤศจิกายน 1935)
- เก็บถั่ว (採薇 cǎiwēi) หรือ GATHERING VETCH (ธันวาคม 1935)
- ตีดาบ (鑄劍 Zhújiàn) หรือ FORGING THE SWORDS (เมษายน 1926)
- ออกนอกด่าน (出關 Chūguān) หรือ LEAVING THE PASS (ธันวาคม 1935)
- ต่อต้านการรุกราน (非攻 Fēigōng) หรือ OPPOSING AGGRESSION (สิงหาคม 1934)
- ฟื้นคืนชีพ (起死 Qǐsǐ) หรือ RESURRECTING THE DEAD (ธันวาคม 1935)

เรื่องสั้นชุดนี้เป็นเรื่องสั้นชุดที่ 3 เป็นการนำเอานิทานและประวัติศาสตร์มาวิจารณ์สภาพสังคมในขณะนั้น หลู่ซุ่วินได้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่าง “อดีต” กับ “ปัจจุบัน” ไว้อย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้เขายังได้สะท้อนลักษณะนิสัย ความนึกคิด ระหว่างคนสมัยก่อนกับคนยุคปัจจุบัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความคิด และศิลปะของหลู่ซุ่วินอย่างเด่นชัด (Qián Lǐqún, Wēn Rùmín and Wú Fùhuì, 1988 : 386 – 390) เรื่องสั้นชุดนี้เป็นเรื่องสั้นชุดสุดท้ายของหลู่ซุ่วิน ซึ่งตีพิมพ์ในปี 1935 ประกอบด้วยเรื่องสั้น 8 เรื่องที่เขียนขึ้นตั้งแต่ปี 1922 ถึงปี 1935 ถือเป็นเรื่องสั้นเชิงประวัติศาสตร์ที่โจมตีและเปิดโปงการปกครองด้วยอำนาจมืดของรัฐบาลก๊กมินตั๋ง งานเหล่านี้ได้เสียดสีเย้ยหยันปัญหาชนบางประเภทและขณะเดียวกันก็สดุดีบุคคลิกภาพใหม่ๆ ในอุดมคติด้วย ความจริงแล้วเรื่องสั้นชุดนี้ล้วนแต่เป็นลัทธินิยม (realism) และมีลักษณะต่อผู้ जनเกินกว่าที่จะถือว่าเป็นเรื่องสั้นเชิง

ประวัติศาสตร์แท้ๆ เพียงอย่างเดียว ยิ่งกว่านี้หัวข้อเรื่อง แก๊ปปัญหาน้ำท่วม เก็บถัว ออกนอก
 ด้านต่อต้านการรุกราน ฟิ้นคินซีฟ ทั้งห้าเรื่องที่เขียนขึ้นระหว่างปี 1934 – 1935 นี้ ยังมี
 ลักษณะสร้างสรรค์และอาจหาญยิ่งกว่างานเขียนก่อนหน้านั้นด้วย โดยเฉพาะ ต่อต้านการ
 รุกราน และแก๊ปปัญหาน้ำท่วม จัดเป็นวรรณคดีสังคมนิยม (social-realism) ที่ทรงคุณค่าใน
 ระดับเดียวกับเรื่องสั้นในยุคหลังของหลู่ซุ่วินด้วย (Tíng Yì, 1959 : 199 อ้างถึงใน ทวีปวร, 2000 :
 38 – 39)

ความเรียง และกวีนิพนธ์ร้อยแก้ว ประกอบด้วย

1. ชุดรวมกวีนิพนธ์ร้อยแก้ว หญ้าป่า (野草 Yéchǎo) หรือ WILD GRASS ประกอบด้วย
  - คำคืนในฤดูใบไม้ร่วง (秋夜 Qiūyè) หรือ AUTUMN NIGHT (15 กันยายน 1924)
  - การจากลาของเงา (影的告别 Yǐng de Gàobié) หรือ THE SHADOW'S LEAVE-TAKING (24 กันยายน 1924)¹
  - ขอบทาน (求乞著 Qiúqǐzhe) หรือ THE BEGGARS (24 กันยายน 1924)
  - รักสลายของข้าพเจ้า (我的失戀 Wǒ de Shīliàn) หรือ MY LOST LOVE (3 ตุลาคม 1924)
  - แก๊คั่น (復仇 Fùchóu) หรือ REVENGE (20 ธันวาคม 1924)
  - แก๊คั่น ภาค 2 (復仇 (其二) Fùchóu qīèr) หรือ REVENGE PART 2 (20 ธันวาคม 1924)
  - ความหวัง (希望 Xīwàng) หรือ HOPE (1 มกราคม 1925)
  - หิมะ (雪 Xuě) หรือ SNOW (18 มกราคม 1925)
  - ว่าว (風箏 Fēngzhēng) หรือ THE KITE (24 มกราคม 1925)
  - เรื่องดีๆ (好的故事 Hǎode Gùshi) หรือ THE GOOD STORY (1 กุมภาพันธ์ 1925)
  - คนผ่านทาง (過客 Guòkè) หรือ THE PASSER-BY (2 มีนาคม 1925)
  - ไฟที่มอดดับ (死火 Sǐhuǒ) หรือ DEAD FIRE (23 เมษายน 1925)
  - เสียงเห่าตอบ (狗的駁詰 Gǒu de Bójié) หรือ THE DOG'S RETORT (23 เมษายน 1925)

- นรกดีๆ ที่หายไป (失掉的好地獄 Shīdiào de hǎo Dìyù) หรือ THE GOOD HELL THAT WAS LOST (16 มิถุนายน 1925)
- ป้ายหินเหนือหลุมศพ (墓碑 Mùjié) หรือ GRAVE STONE WRITING (16 มิถุนายน 1925)
- การเหยียดหยามอันน่าประหวั่นพรันพริ้ง (頹敗線的顫動 Tuíbàixiàn de Chàndòng) หรือ HANGING BY A THREAD (29 มิถุนายน 1925)
- การแสดงความเห็น (立論 Lìlùn) หรือ ON EXPRESSING AN OPINION (8 กรกฎาคม 1925)
- หลังมรณะ (死後 Sǐhòu) หรือ AFTER DEATH (12 กรกฎาคม 1925)
- เจกเช่นักสู้ (這樣的戰士 Zhèyàng de Zhànshì) หรือ SUCH A FIGHTER (14 ธันวาคม 1925)
- คนฉลาด คนโง่ และทาส (聰明人和傻子和才 Cōngmíng rén hé Shǎzi hé Cái) หรือ THE WISE MAN, THE FOOL AND THE SLAVE (26 ธันวาคม 1925)
- ใบไม้ที่ถูกแมลงเจาะ (臘葉 Làyè) หรือ THE BLIGHTED LEAF (26 ธันวาคม 1925)
- ท่ามกลางคราบเลือดอันซีดจาง (淡淡的血痕中 Dàndàn de Xuèhén zhōng) หรือ AMID PALE BLOODSTAINS (8 เมษายน 1926)
- ตื่น (一覺 Yìjué) หรือ AN AWAKENING 10 เมษายน 1926)

งานกวีนิพนธ์ร้อยแก้วชุด หญ้าป่า (野草 Wild Grass) นี้เป็นการสะท้อนอารมณ์ของ หลู่ซุ่วินได้อย่างชัดเจน หลู่ซุ่วินประพันธ์งานชุดนี้ขึ้นในขณะที่สภาพสังคมภายในประเทศจีนกำลังวุ่นวาย มีการต่อสู้กันอย่างรุนแรงในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะทางด้านการเมือง เนื่องจากต้องหนีภัยไปด้วยในขณะที่เขียนงาน ทำให้งานชุดนี้มีลักษณะการใช้ถ้อยคำที่กำกวม ซ่อนความหมายไว้ลึกกว่างานปกติด้วยภาษาสำนวนที่สละสลวย งานกวีนิพนธ์ร้อยแก้วชุด หญ้าป่า นี้ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 1926 ซึ่งประกอบด้วยกวีนิพนธ์ร้อยแก้วถึง 23 บท ที่หลู่ซุ่วินได้ประพันธ์ขึ้นตั้งแต่ปี 1924 ถึงปี 1926

2. ชุดความเรียง ดอกไม้บานยามเช้า...เก็บยามเย็น (散文集<朝花夕拾> Sǎnwénjí Zhāohuā Xí Shí) หรือ DAWN BLOSSOMS PLUCKED AT DUSK ประกอบด้วย

- คำแนะนำ (簡介 Jiǎnjiè) . บทนำ (小引 Xiǎoyǐn) . หมา แมว หนู (狗貓鼠 Gǒu Māo Shǔ) . อาฉางกับฉั่งไห่จิ่ง (阿長和山海景 Ā Cháng hé Shànghǎijǐng) . 24 ภาพกตัญญู (二十四孝圖 Èrshí sì Xiàotú)
- ปัญจะโทษาคติสมาคม (五猖會 Wúchānghuì) . ไม่แน่นอน (無常 Wúcháng) . จากสวนพฤกษชาติถึงห้องหนังสือชั้นเว่ย (從百草園到三味書屋 Cóng Bǎichǎoyuán dào Sānwèishūwū) . ความเจ็บป่วยของบิดา (父親的病 Fùqīn de Bìng)
- บันทึก (瑣記 Suǒjì) . คุณเถิงเหยี่ย¹⁷ (藤野先生 Téngyě Xiānshēng) . พัน อ้ายหนง¹⁸ (范愛農 Fàn Àinóng) . ภาคผนวก (後記 Hòujì)

ชุดความเรียงนี้ เป็นการเขียนเกี่ยวกับความคิดคำนึงถึงช่วงที่เป็นหนุ่มสาว ความเรียงชุดนี้และกวีนิพนธ์ร้อยแก้วชุด หญ้าป่า นับเป็นงานที่สะท้อนลักษณะเฉพาะตัวของหลู่ซุววินได้อย่างดีตามที่โจว จั๋วเหริน (周作人 Zhōu Zuòrén) น้องชายหลู่ซุววินซึ่งเป็นนักประพันธ์เช่นกันได้กล่าวไว้ว่า "ความเรียงก็คือสุดยอดแห่งวรรณกรรมของปัจเจกชน" (Qián Lǐqún, Wēn Rúmín and Wú Fùhuì, 1988 :50)

บทปกิณกะ (雜文集 Zāwénjí) นอกจากการเขียนงานประเภทเรื่องสั้นแล้ว หลู่ซุววินยังได้ประพันธ์บทปกิณกะซึ่งเป็นรูปแบบการประพันธ์ทำนองบทวิจารณ์ แต่มีลักษณะเป็นความเรียงที่มีบทกวีอยู่ด้วยได้เป็นจำนวนมาก แต่บทที่เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียง มีดังนี้

¹⁷ เถิง เหยี่ย เป็นชื่อที่อ่านเป็นภาษาจีนกลาง บุคคลนี้เป็นชาวญี่ปุ่นชื่อว่าฟูจิโน (Fujino)

¹⁸ พัน อ้ายหนง เป็นเพื่อนสนิทของหลู่ซุววินที่เคยอยู่เช่าชิง บ้านเกิดเดียวกันมา และได้ไปศึกษาต่อที่ญี่ปุ่นด้วยกันในปี 1911 เมื่อหลู่ซุววินได้เป็นหัวหน้าฝ่ายการศึกษาโรงเรียนมัธยมเช่าชิง พัน อ้ายหนงก็ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าแผนกวิชา ต่อมาเมื่อหลู่ซุววินพ้นจากตำแหน่ง ผู้เข้ามาแทนที่ปลดพัน อ้ายหนงออก ยังผลให้ต้องว่างงาน มีชีวิตอยู่ด้วยความอดอยากยากแค้น จนผลที่สุดต้องฆ่าตัวตายไป หลู่ซุววินเขียนบทกวีถึงเพื่อนรักด้วยความอาลัย จากการที่ปัญญาชนผู้สัจซื่อไม่อาจดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมเก่าที่ไร้หลักประกัน (ทวีปวร, 2000 : 108)

1. บทปกิณกะชุด สุสาน(雜文集《墳》 Záwénjí Fén) หรือ THE TOMB ประกอบด้วย

- บันทึกหัวข้อ(題記 Tíjì) .ความคิดเห็นของข้าพเจ้าต่อการรัก
นวลสงวนตัวหญิง(我之節烈觀 Wǒ Zhī Jiélièguān) . บัดนี้พวก
เราจะเป็นอย่างไร (我們現在怎樣做父親 Wǒmen Xiànzài
Zěnme Zuò Fùqīn) . นาลาจากไปแล้วเป็นเช่นไร (娜拉走後怎
樣 Nàlā Zǒu hòu Zěnyàng) . ก่อนจะมีพรสวรรค์(未有天才之
前 Wèiyǒu Tiāncái Zhīqián)
- วิจารณ์การพังทลายของเจดีย์เหลยเฟิง(論雷峰塔的倒掉 Lùn
Léifēngtǎ de dǎodiào). ว่าด้วยหมวดเครา(說胡須 Shuō Húxū).
วิจารณ์เรื่องถ่ายภาพ (論照相之類 Lùn Zhàoxiàng Zhīlèi) .
วิจารณ์การพังทลายของเจดีย์เหลยเฟิงอีกครั้ง (再論雷鋒塔的
倒掉 Zài Lùn Léifēngtǎ de dǎodiào) . ส่องกระจกสะท้อนใจ(看
鏡有感 Kàn Jǐng Yǒugǎn)
- พุดคุยช่วงปลายฤดูใบไม้ผลิ (春末閑談 Chūnwèi Xiántán) .
งานเขียนใต้โคมไฟ (燈下漫筆 Dēngxià Mǎnbǐ) . รำลึกอดีต
(雜憶 Záyì) . วิจารณ์ “แม่มีงนะ !” (輪 “他媽的 ! ” Lùn
“Tāmā de!”) . กล่าวถึงเบิ่งตาดู(論 “睜了眼看” Lùn “Zhēnglè
Yǎnkàn”)
- พุดจากหมวดเคราถึงฟัน (從胡須說到牙齒 Cóng Húxū
Shuōdào Yáchǐ)
- พึงระวังเสริมการป้องกันและไม่ทิ้งอะไรให้ศัตรูใช้ประโยชน์ได้
(堅壁清野注意 Jiānbìqīngyě Zhùyì) . แม่หม้ายพึงระวัง(寡婦注
意 Guǎfù Zhùyì)
- วิจารณ์ “การแข่งที่ยุติธรรม” (論 “費厄潑賴” Lùn
“Fèi'ēpōlài")
- ควรค่อยดำเนินการ (應該緩行 Yīnggāi Huǎnxíng) . บันทึกไว้
หลังหลุมศพ(寫在《墳》後面 Xiě zài Fén Hòumiàn)

2. บทปกิณกะชุด ลมร้อน (雜文集《熱風》Záwénjí Rèfēng) หรือ HOT WIND ประกอบด้วย

- บันทึกหัวข้อ (題記 Tíjì)
- บันทึกความประทับใจ ตอนที่ 25, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 46, 47, 48, 49, 53, 54 (隨感錄二十五, 三十三, 三十五, 三十六, 三十七, 三十八, 三十九, 四十, 四十一, 四十二, 四十三, 四十六, 四十七, 四十八, 四十九, 五十三, 五十四 Suígǎnlù èrshíwǔ, sānshísān, sānshíwǔ, sānshíliù, sānshíqī, sānshíbā, sānshíjiǔ, sìshí, sìshíyī, sìshíèr, sìshísān, sìshíliù, sìshíqī, sìshíbā, sìshíjiǔ, wúshísān, wúshísi)
- “มาแล้ว” ฆาตกรปัจจุบัน (“來了” 現在的屠殺著 Láile Xiànzài de Túshāzhe) , ใจคนคร่ำครึ(人心很古 Rénxīn Hén Gǔ) , ศักราช “เจิ้งวู่” (“圣武” Shèngwǔ) , ตายด้วยความคับแค้น (不滿恨恨而死 Bùmǎn Hèn hèn Er Sǐ)
- “กับคนหนุ่มสาว” (“與幼者” Yú Yòuzhe) , ความเชื่อมโยงระหว่างมีกับไม่มี(有無相通 Yǒu Wú Xiāngtōng) , ประชาชนของพระมหากษัตริย์ที่โหดเหี้ยม(暴君的臣民 Bàojūn de Chénmín) , ทางแห่งชีวิต(生命的路 Shēngmìng de Lù)

3. บทปกิณกะชุด ฮว่าไก้ (雜文集《華蓋集》Záwénjí Huágàijí) หรือ HUA GAI

4. บทปกิณกะชุด ใจสองดวง (雜文集《二心集》Záwénjí Èrxīnjí) หรือ TWO HEARTS

5. บทปกิณกะชุด เออร์อี (雜文集《而已集》Záwénjí Èryíjì) หรือ ER YI

6. บทปกิณกะชุด หนังสือเสรีปลอม (雜文集《偽自由書》Záwénjí Wèizìyóushū) หรือ FAKE FREE BOOK

7. บทปกิณกะชุด วรรณคดีล้อมกรอบดอกไม้ (雜文集《花邊文學》Záwénjí Huābiān Wénxué) หรือ HUABIAN LITERATURE

8. บทปกิณกะชุด ลมและดวงจันทร์ (雜文集《準風月談》Záwénjí Zǔnfēngyuètán) หรือ WIND AND MOON

9. บทปกิณกะชุด คนสามว่าง(雜文集《三閑集》Záwénjí Sānxiánjí) หรือ (SAN XIAN JI)

10. บทปกิณกะ สำเนียงใต้สำเนียงเหนือ (南腔北調雜文 Nánqiāng Běidiào Záwén)

11. บทปกิณกะ ลมและดวงจันทร์ (準風月談雜文 Zǔnfēngyuètán Záwén)

12. บทปกิณกะ ศาลาเฉี้ยเฉี้ย (且介亭雜文 Qièjièting Záwén)

จากงานทั้งสามประเภทของหลู่ซุวี่น ทำให้เราสามารถแบ่งช่วงความคิดของเขาได้เป็น 2 ช่วง ช่วงแรกคือช่วงก่อนปี 1927 ซึ่งเป็นงานประเภทเรื่องสั้น ความเรียง และกวีนิพนธ์ร้อยแก้ว ในช่วงนี้หลู่ซุวี่นรู้สึกว่สภาพสังคมจีนอยู่ในภาวะที่ย่ำแย่ราวกับคนป่วย เขาเห็นว่าควรจะทำปฏิรูปและทำการโค่นล้มระบอบศักดินา แต่ตัวเขาเองได้แต่สะท้อนจุดด้อยหรือปัญหาในสังคมออกมาเท่านั้น หลู่ซุวี่นเองก็คงอยู่ในภาวะที่ล้งเล เช่นเดียวกับที่สะท้อนออกมาในงานเขียนอย่างเด่นชัด เขาไม่ทราบว่ควรจะไปทางใด หรือควรแก้ปัญหาย่างไร ส่วนในช่วงหลังคือ ตั้งแต่ปี 1927 เป็นต้นมา ในปีนั้นพรรคก๊กมินตั๋งได้ทำการปราบปรามสมาชิกและผู้ปฏิบัติงาน รวมไปถึงแกนนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน จนเสียชีวิตไปเป็นจำนวนมาก ในปีนี้เองที่งานของหลู่ซุวี่นเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอีกลักษณะหนึ่ง ทั้งรูปแบบและเนื้อหา ซึ่งโดยมากจะเป็นบทปกิณกะ จนมีผู้กล่าวว่หลู่ซุวี่นไม่มีอะไรใหม่ ๆ จะเขียน หรือไม่สามารถเขียนเรื่องสั้นได้อีก แต่เขาก็ออกมาบอกว่าเขาต้องการจะเขียนบทปกิณกะ บทปกิณกะในช่วงนี้เองที่ทำให้ทราบถึงความคิดของหลู่ซุวี่นว่าประเทศจีนควรจะทำอย่างไร และควรจะไปทางใด ดังจะเห็นได้จากงานที่มีการกล่าวถึงแนวทางใหม่ ๆ และเป็นช่วงเดียวกับที่หลู่ซุวี่นได้ยอมรับแนวคิดของลัทธิมาร์กซ์โดยสมบูรณ์ จากเดิมที่ยึดมั่นในปรัชญาวิวัฒนาการ ซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างที่หลู่ซุวี่นอาศัยอยู่ที่กว้างโจว ในปี 1927 ตามที่หลู่ซุวี่นเขียนไว้ในคำนำของหนังสือความเรียงเล่มหนึ่งเมื่อปี 1928 ดังนี้ “ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในทฤษฎีวิวัฒนาการเสมอมา และก็แน่ใจด้วยว่อนาคตจะต้องดีกว่าอดีต คนหนุ่มจะต้องดีกว่าคนแก่ ความจริงข้าพเจ้ามีความยกย่องในเยาวชนดังกล่าวมานี้ จนถ้าพวกเขาจ้วงแทงข้าพเจ้าสิบครั้ง ก็จะตีตอบเขาเพียงครั้งเดียว อย่างไรก็ตามหลังจากนั้นข้าพเจ้าก็รู้สึกว่

ตนเองผิดเสียแล้ว ข้าพเจ้าไม่ได้มีความเข้าใจขึ้นมาจากข้อโต้แย้งทาง(ปรัชญา)วัตถุนิยม หรือข้อเขียนเชิงปฏิวัติใดๆ หากแต่ในกว้างใจ ข้าพเจ้าได้เห็นเยาวชนแตกแยกกันออกเป็นสองค่ายใหญ่ บางคนถึงกับทำตัวเป็นสายลับ หรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการจับกุมเสียเลย ด้วยเหตุนี้วิธีการคิดตั้งแต่แรกของข้าพเจ้าจึงผิดไปหมด ข้าพเจ้าเริ่มมองเยาวชนด้วยความหวาดระแวง แทนที่จะให้ความยกย่องอย่างไม่เลือกเช่นแต่ก่อน” (Ting Yi, 1959 :131 อ้างถึงในทวีปวร, 2000 : 54) อย่างไรก็ตาม แม้เขาจะได้เห็นบรรดามิตรสหายที่เป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ถูกล่าอย่างโหดเหี้ยมโดยพรรคก๊กมินตั๋ง หลู่ซุวี่นก็ไม่ได้เป็นสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์จีน มีแต่เพียงงานเขียนในชั้นหลังเท่านั้นที่สนับสนุนแนวความคิดสังคมนิยม และพรรคคอมมิวนิสต์อย่างเด่นชัด

ผลงานของหลู่ซุวี่นจัดได้ว่าอยู่ในระดับหน้าของงานประพันธ์ที่โด่งดัง นอกจากจะเต็มไปด้วยเนื้อหาและมีรูปแบบใหม่แล้ว ยังมีภาษาที่สละสลวยและดีเยี่ยมจนหาที่เปรียบได้ยาก

2.3 เนื้อหาความคิดในวรรณกรรมเรื่องอาคิวจิ้งจู่วาน

อาคิวจิ้งจู่วาน จัดเป็นวรรณกรรมชั้นเยี่ยมที่เป็นตัวแทนของวรรณกรรมยุคใหม่ของจีน ถือเป็นวรรณกรรมเรื่องแรกสุดที่แนะนำให้สังคมนานาชาติรู้จักวรรณกรรมยุคใหม่ของจีน ทำให้วรรณกรรมของจีนเป็นที่ยอมรับในวงวรรณกรรมโลก วรรณกรรมเรื่องอาคิวจิ้งจู่วาน สามารถมองได้จากมุมมองต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทัศนะทางชนชาติที่ต่างกัน ยุคสมัยที่ต่างกัน หลู่ซุวี่นได้กล่าวไว้ว่า “เหตุผลที่เขาเขียนเรื่องอาคิวจิ้งจู่วาน เพราะว่าการจะวาดภาพจิตวิญญาณอันเงิบงันของชาวจีนที่เปรียบได้ราวกับหญ้าได้หินก้อนใหญ่ซึ่งมีมานานนับพันพันปีขึ้นมา” (Yáng Xiānyì and Gladys Yang, translated , 1985 :19) นอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “ผมยังเกรงว่า อาคิว ที่ผมมองเห็น มิใช่ภาพที่แล้วของยุคปัจจุบัน หากแต่เป็นภพหน้า” (Qián Líqún, Wēn Rúmín and Wú Fùhuì, 1988 : 48) หรือเป็นช่วงเวลา 20 – 30 ปีต่อมา เมื่อครั้งที่เรื่องอาคิวจิ้งจู่วาน ได้รับการตีพิมพ์เป็นตอนๆ เลื่อนเขียน빙หรือเหมาตุ้น (潘雁冰 ; 茅盾 Shěn Yànbīng ;Máo Dùn) ได้กล่าวว่า “อาคิว คือการตกผลึกของลักษณะนิสัยของคนจีน” (Yáng Xiānyì and Gladys Yang, translated , 1985 :48)

ในช่วงทศวรรษที่ 1930 – 1940 ก็ยังถือว่า อาคิวเป็นตัวแทนของอารยธรรมทางจิตวิญญาณของประเทศจีน โดยสรุปก็คือ ไม่ว่าจะเป็ทศวรรษ 1920 ,1930 หรือ 1940 ต่างก็ชี้ว่า อาคิวเป็นประเด็นในการวิพากษ์ตัวตนของชนชาติ ซึ่งเป็นตัวตนที่สะท้อนให้เห็นถึงผู้ที่ตกอยู่ภายใต้การยอมจำนน หรือยอมถูกกระทำในทุกเรื่อง โดยไม่คิดที่จะต่อสู้ นอกจากสร้างความคิดแก่

ต่างหรือเหตุผลตามแต่จินตนาการของตนจะพาไป เพื่อปลอบใจตนเองในสภาวะดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ อาคิวจึงกลายเป็น “ภาพสะท้อนจุดอ่อนทางลักษณะนิสัยของประชาชาติจีนไปโดยปริยาย” แท้จริงแล้ว หลู่ซุ่วินต้องการจะเน้นถึง “จิตใจแบบอาคิ” (阿 Q 精神 Ah Q-ism) (Yáng Xiányì and Gladys Yang, translated, 1985 :19) และทำอย่างไรจึงจะเอาชนะจิตวิญญาณแบบอาคิ อาคิเป็นคนชั้นต่ำที่สุดในสังคมหมู่บ้านเว่ยจวง (未庄 Wèizhuāng) เมื่อเกิดความขัดแย้งกับได้เท้าจ้าว (趙太爺 Zhào Tàiyé) ฝรั่งกำมะลอ (假洋鬼子 Jiǎ Yàngguǐzi) หวังหู (王胡 Wánghú) และเสี่ยว D (小 D Xiǎo D) (Lǚ Xùn, "A -Q zhèngzhuàn" in Shū yì (ed.), 1997, 53 – 88) อาคิจะเป็นผู้ที่พ่ายแพ้อยู่ตลอดเวลา แต่อาคิวิธการใช้วิธีการโต้แย้งและกลบเกลื่อนสถานะความเป็นทาสและความพ่ายแพ้ของตนเองอย่างเห็นการคาดคะเนของผู้คน หรือมิฉะนั้นก็ใช้วิธีการ “หลบตา” เสีย โดยเขาไม่ยอมรับความล้มเหลว และความเป็นทาสของตนเอง เขาหลงมกมายอยู่ในความอหังการที่ไร้รากฐาน ขอบยกตนข่มท่าน เช่น เมื่อเวลาที่เขาทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น บางครั้งเขาก็จะถลึงตากล่าวว่า “พวกกูเมื่อก่อนนี้ ใหญ่โตโอ้อ่ากว่ามึงตั้งเยอะ! มึงมันสักเท่าไรกันเชียว!” (我們先前...比你闊的多啦! 你算什麼東西 Wǒmen xiānqián bǐní kuò de duō la! Nǐ suàn shénme dōngxi) (Lǚ Xùn, "A -Q zhèngzhuàn" in Shū yì (ed.), 1997: 56) หรือไม่ก็ใช้วิธีการลိ้มมันโดยเร็ว เช่น เมื่ออาคิถูกฝรั่งกำมะลอทุบตีเอา เขาก็จะใช้วิธีลိ้มมันและสร้างความคิดแก้ต่างให้กับตนเอง หรือเมื่อพบกับผู้ที่อ่อนแอกว่า อาคิก็จะชอบรังแกผู้อ่อนแอกว่า เช่น จู่ๆ ก็ยื่นมือไปลูบศีรษะแม่ชีน้อย หัวเราะเหะๆ และกล่าวว่า “อีไล่น! รีบกลับไปซะ พระคอยมึงอยู่” (禿兒! 快回去, 和尚等著你 Tù'er! Kuài huíqù, Héshàng děngzhe nǐ) พร้อมกับบิดแก้มแม่ชีน้อยอีกด้วย เมื่อเขาพบกับเสี่ยว D (小 D xiǎo D) ก็ด่าว่า “ไอ้เดี๋ยวจาน!” (畜生 Chùshēng) แม้ว่าเสี่ยว D จะว่า “งั้นข้าเป็นแมลงเลย ดีไหม”(我是蟲豸, 好麼? Wǒ shì chóngzhì, hǎo ma?) อาคิก็ยังโถมร่างเข้าไป ไข่มือกัดหางเปียของเสี่ยว D (มานิต เจียรบรรจงกิต, 2540 :140) เขาจะดูถูกเพื่อเป็นการสร้างความพึงพอใจให้ตนเอง อาคิยังมีจุดอ่อนอีกคือกลัวผู้ที่เข้มแข็งกว่า เช่น เมื่อบุตรชายของท่านเฉียน (錢 Qián) ถือไม้ตะพดสีเหลืองก่าวสวยๆ เข้ามาหา อาคิก็รู้ว่าจะต้องถูกตีแน่ “รีบเกร็งกล้ามเนื้อห่อไหล่คอยทำไว้” หลังจากถูกตีดังโป๊กไปแล้ว เขายังขี้นิ้วไปที่เด็กคนหนึ่งซึ่งอยู่ใกล้ๆ นั้น แล้วร้องว่า “ฉันว่ามัน!” หรือเมื่อซิวไฉ (秀才 Xiùcái) ใช้ไม้คานหามอันซี่งแพน กบาลเขานั้น อาคิก็ได้แต่เพียงยกมือขึ้นโอบศีรษะเอาไว้ และในยามที่ได้เท้าจ้าว (趙太爺 Zhào Tàiyé) ถือไม้คานกรากเข้ามา อาคิก็ได้แต่แผ่นแผลวิโกยอ้าวไป (มานิต เจียรบรรจงกิต, 2540 : 140) นอกจากนั้น ยังใช้วิธีการดูหมิ่นดูแคลนตนเอง ยอมเป็นเบี้ยล่าง หรือทาส โดยอาคิใช้วิธีการตบหน้าตัวเองแรงๆ ทำเป็นรู้สึกทราบดีกว่าตนเองตบหน้าคนอื่น หรือสร้างชัยชนะจอมปลอมในจิตใจตนเองว่า “ลูกตีพ่อ” (兒子打老子 Érzi dǎ lǎozǐ) (Lǚ Xùn, "A -Q zhèngzhuàn" in Shū yì (ed.), 1997: 57) แล้วเขาก็รู้สึกอึดใจในชัยชนะ เช่น เมื่ออาคิถูกคนเสเพลจับหางเปียสี

เหลืองเอาไว้แล้วผลึกศิระจะให้กระแทกกับผนังกำแพงถึง 4-5 ที แล้วพวกเขาจึงได้เดินผลไปด้วยความพึงพอใจ อาคิวินิ่งซึ่งอยู่ครู่หนึ่ง พลงนิกในใจว่า "ถือเสียว่าถูกลูกตีเอาทีแล้วกัน โลกทุกวันนี้มันแยบัตต..." ครั้นแล้วเขาก็เดินไปด้วยความพึงพอใจอย่างผู้มีชัย ต่อมาภายหลังพวกเขาพบทราบว่าเขามีวิธีเอาชนะทางจิตใจแบบนี้ ดังนั้น เมื่อจับหางเป็ยสีเหลืองของเขาเอาไว้แล้ว ก็ จะชิงบอกกับเขาว่า "อาคิวินี่ไม่ใช่ลูกตีพอดอกนะ แต่คือคนตีเดี่ยวรัจฉาน เอ็งพูดสิ คนตีเดี่ยวรัจฉาน!" อาคิวินี่ใช้มือทั้งสองข้างจับโคนหางเป็ยของตนเอาไว้ เอี้ยวศีรษะมาพูดว่า "ตีตัวแมลงได้หรือเปล่า? ข้าเป็นแมลง ยังไม่ยอมปล่อยให้คนอื่นตีหรือ?" แต่คนเสเพลหายยอมปล่อยให้แมลงตีเขาโขกกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อยู่ใกล้ตัวอย่างแรง 5-6 ทีเช่นเคย แล้วพวกเขาจึงได้เดินผลไปด้วยความพึงพอใจอย่างผู้พิชิต โดยสำคัญว่าคราวนี้อาคิวินี่คงต้องเซ็งซ็มไปเลยเสียแหละ แต่ไม่ทันถึง 10 วินาที อาคิวินี่ก็จากไปด้วยกระหม่อมใจอย่างผู้ชนะเช่นกัน ด้วยเขารู้สึกว่าตนเป็นคนแรกที่สามารถดูหมิ่นดูแคลนตนเองได้ ความรู้สึกที่ว่า "คนแรก" ไม่ว่าจะด้านใดก็ถือว่าเป็น "คนแรก" หรือ "ทีหนึ่ง" และเมื่ออาคิวินี่ไปแทงไปปั่น เขาเล่นได้แล้วได้อีก จนเหรียญเงินวางซ้อนกันเป็นหลายตั้ง แต่แล้วก็ถูกคนเขาแย่งเอาไปจนสิ้น ข้ายังถูกหมัดเขาคอกกระแทกเข้าให้หลายที เขารู้สึกปวดร้าววมขึ้นจากการพ่ายแพ้ แต่รีบแปรความพ่ายแพ้ให้เป็นชัยชนะในทันที ยกมือขวาชูขึ้นตบหน้าตัวเองโดยแรงตึ๊กกันสองขาด จนรู้สึกร้อนผะผ่าวปวดตึง และแล้วจิตใจก็ค่อยสงบลง เสมือนว่าผู้ที่ตบนั้นคือตนเอง ส่วนผู้ถูกตบนั้นก็คือตนเองที่เป็นอีกคนหนึ่ง ชั่วมิชานนักก็ประจักษ์ว่า ตนเองได้ตบหน้าผู้อื่นอย่างนั้น ถึงแม้ว่าจะยังมีอาการร้อนผะผ่าวปวดแสบอยู่บ้าง ครั้นแล้วเขาก็เอนกายลงนอนด้วยความอึดอ้อมใจอย่างผู้มีชัย (มานิต เสียรบรรจงกิต ,2540 :142)

การเอาชนะทางจิตวิญญาณแบบอาคิวินี่ ก็คือ อุปสรรคและข้อขัดข้องทางจิตใจของประชาชนจีน จุดด้อยในชาวจีนมีตั้งแต่ความล้าหลัง การถือดี การดูแคลนผู้อื่น และการหลอกตนเอง จะเห็นได้ว่าวรรณกรรมเรื่องอาคิวินี่เจิ้งจ้วน คือการวิพากษ์ตนเอง ซึ่ง"ตนเอง"ในที่นี้ก็คือประชาชนชาตินั้นเอง แท้จริงแล้ว หลู่ซุวินี่ต้องการจะชี้ให้ประชาชนชาตินั้นได้เข้าใจว่า อารยธรรมทางจิตวิญญาณที่คนจีนมีอยู่แต่เดิมนั้น แม้จะมีส่วนดีและสมควรแก่การภาคภูมิใจก็ตาม แต่ก็ไม่เหมาะกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ปัจจุบันยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไป แต่กลับปรากฏว่า ประชาชนชาตินั้นยังคงภูมิใจในอารยธรรมทางจิตวิญญาณของตนโดยไม่เปลี่ยนแปลง และปฏิเสธที่จะยอมรับอารยธรรมของอีกโลกหนึ่ง เมื่อประชาชนชาตินั้นเพียงพละ่าถูกนักล่าอาณานิคมคุกคาม ช่มเหง รังแก กดขี่ ขูดรีด จนหมดหนทางสู้ แทนที่ประชาชนชาตินั้นจะคิดแก้ไข หรือยอมปรับเปลี่ยนความคิดของตนเอง กลับไปยอมจำนนด้วยการยกเอาอารยธรรมทางจิตวิญญาณเก่าๆ มาปลอมประโลมใจตนเพื่อให้ความรู้สึกที่ดีไปวันๆ มิเพียงเท่านั้น ยังหลอกตนเองด้วยการยกเอาอารยธรรมทางจิตวิญญาณ

เก่าๆที่ล้าหลังว่าถึงอย่างไรก็ยังคงมีความเหนือกว่าอารยธรรมนอกสังคมจีน แม้ตนเองจะอยู่ใน
ภาวะที่พ่ายแพ้แล้วก็ตาม

ช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 – 1970 หลังจากที่ได้สถาปนาประเทศสาธารณประชาชนจีน
ขึ้น ได้มีการเรียกร้องให้ศึกษาวรรณกรรมโดยแบ่งแยกลักษณะทางชนชั้น อาคิวกุมองว่าเป็น
ชาวนาที่ล้าหลัง จุดที่มุ่งให้ความสนใจเปลี่ยนไป มีการย่ำว่า อาคิวนกบฏ(造反著 Zàofǎnzhe)
คนแรกที่หมู่บ้านเว่ยจวง แต่ความเข้าใจเรื่องการปฏิวัติของอาคิวนั้นไม่แจ่มชัด โดยอาคิวนั้นเชื่อว่า การ
ปฏิวัติคือ ความรุนแรง ต้องการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินสมบัติของเจ้าที่ดินมาเป็นของชาวนา เพื่อ
ทำลายความภาคภูมิใจ และลำดับทางชนชั้นของเจ้าที่ดินซึ่งปกครองประเทศมานานับหลายพันปี สิ่ง
เหล่านี้ล้วนแต่เป็นการแสดงให้เห็นว่า เนื้อแท้ทางความคิดของชาวนาที่มีต่อการปฏิวัตินั้น จริงๆ
แล้วหาได้มีพื้นฐานความเข้าใจในสภาพที่ตนเองตกเป็นเบี้ยล่างให้กับการถูกกดขี่ขูดรีดเลยแม้แต่
น้อย ชาวนาจึงมีสำนึกที่ไม่ต่างกับอาคิวนั้น

อาคิวนั้นจึงจิวาน เป็นการสะท้อนถึงสภาพสังคมชนบท ภาวะของชาวนา เป็นการสะท้อน
ความแตกต่างระหว่างคนสองชนชั้น ฝ่ายหนึ่งคือพวกท่านจ้าว ท่านเจียน และลูกหลาน ซึ่ง
นั่งกินนอนกิน ส่วนอีกฝ่ายคือ ชนชั้นล่าง อาคิวนั้นเสีย D หวงหู ซึ่งต้องทำงานอย่างขยันขันแข็ง แต่
ก็ถูกกดขี่ขูดรีดจนสิ้นเนื้อประดาตัว มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ราวกับทาส แม้เสื้อผ้าที่ขาดรุ่งริ่งของ
อาคิวนั้นก็ถูกยึดไปเป็นผ้าอ้อมของคนในบ้านท่านจ้าว รวมทั้งหมวกสักหลาดขาตาก็ถูกยึดไปเป็น
ของประกัน สิ่งต่างๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นการกดขี่ของชนชั้นเจ้าที่ดินต่อชนชั้นล่าง

นักวิจารณ์ถือว่า "จากจุดยืนของชาวนาที่ถูกกดขี่"นั้น หลู่ซุ่วินได้วิพากษ์สังคมชนชั้น
ภายใต้ระบบทุนนิยม และการปฏิวัติซินไฮ่ได้อย่างลึกซึ้ง (Qián Lǐqún, Wēn Rùmín and Wú
Fùhuì, 1998 : 49) ดังจะเห็นได้จากครึ่งหลังของเรื่อง อาคิวนั้นจิวาน ที่เขียนบรรยายถึงการ
ปฏิวัติซินไฮ่ (辛亥革命 Xīnhàigémìng) โดยจงใจให้สัมพันธ์กับอาคิวนั้น อย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ เหม่า เจ๋อตง ยังได้เตือนสติผู้คนเสมอว่า ต้องรู้จักชิมชับบทเรียนที่ "ฝรั่ง
กำมะลอ" ไม่ให้อาคิวนั้นปฏิวัติ (假洋鬼子不准他革命 Jiǎyāngguǐzi búzhǔn tā géming)(Qian
Lǐqún, Wēn Rùmín and Wú Fùhuì, 1998 : 49) ซึ่งหมายความว่า โดยทั่วไปแล้ว ความเจริญของ
"ฝรั่ง" ตะวันตก ดังที่เราเห็นในยุคสมัยใหม่นี้ เกิดขึ้นได้ด้วยอาศัยการปฏิวัติของชนชั้นกลาง
(กวมพี)และชนชั้นล่างของฝรั่งเอง ซึ่งต่อมาได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิวัติอื่นๆ เช่น
การปฏิวัติอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 18 แต่หลังจากนั้น "ฝรั่ง" ก็ออกล่าอาณานิคม พร้อมกับกดขี่

ชุดรีดคนพื้นเมืองในอาณานิคมนั้นๆ และเมื่อคนพื้นเมืองเกิดความคิดต่อสู้ปฏิวัติ ฝรั่งเศสก็เป็นผู้ที่ต่อต้านการปฏิวัติเสียเอง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือว่า “ฝรั่งเศส” เชิดชูการปฏิวัติก็ต่อเมื่อตนเองได้ประโยชน์ และต่อต้านการปฏิวัติเมื่อตัวเองเสียประโยชน์ ซึ่งก็ไม่ต่างกับพฤติกรรมที่ “ฝรั่งเศสล่าม” ไม่ให้อาควิปฏิวัตินั่นเอง

ช่วงต้นทศวรรษที่ 1980 ภายใต้การเคลื่อนไหวที่เปิดกว้างทางความคิด ผู้คนได้มองวรรณกรรม ชุดตะโกนสู้ (呐喊 Nàhǎn) และ ชุดลี้เล (彷徨 Pánghuáng) ว่า “เป็นกระจกสะท้อนความคิดปฏิวัติเพื่อโค่นล้มระบบศักดินา” แม้ความคิดนั้น (ความคิดปฏิวัติ) จะไม่ได้ถูกเน้นอย่างชัดเจน แต่ก็ทำให้เกิดความหมายด้วยการอธิบายใหม่ที่ต่างจากเดิมอย่างสิ้นเชิง โดยหลูซุวั้น ย้ำถึงจุดเน้นดังกล่าวผ่านตัวอาควิในฐานะผู้ถูกกล่าวหาและถูกลงโทษว่าเป็นกบฏ ทั้งนี้ฐานะดังกล่าวของอาควิจะแสดงออกโดยการพยายามเป็นผู้นำของการปฏิวัติต่อต้านอำนาจรัฐ และอาควิใช้ตัวเองเป็นจุดศูนย์กลางในการจัดตั้งโครงสร้างที่หมู่บ้านเว่ยจวงเป็นศักดินาใหม่ที่ยังไม่แข็งแกร่ง นอกจากนี้บทเรียนจากการปฏิวัติซินไฮ่ ก็ถูกนำมาอธิบายไว้ว่า “พฤติกรรมกรรมการปฏิวัติทางการเมืองแยกออกจากความคิดทางการเมืองเพื่อการปฏิวัติ ละเลยการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของมวลชนานา(มวลชน)” (Qián Lǐqún, Wēn Rúmín and Wú Fùhuì, 1998 : 49) โดยวิธีนี้อาควิก็ถูกนำมาชี้ให้เห็นชัดว่าเป็นจุดอ่อนหรือข้อด้อยของลักษณะประชาชาติจีนอีกครั้งหนึ่ง

นอกจากการมองอาควิในแง่มุมเดิมๆ เรายังสามารถมองอาควิได้ในมุมมองใหม่ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการเปิดกว้างทางการปฏิรูป ทำให้เริ่มมีการมองจิตใจแบบอาควิในแง่ของเนื้อหาเชิงมนุษยศาสตร์ อีกทั้งยังใช้วิธีการแยกแยะวิเคราะห์อีกวิธีหนึ่ง อาควิได้กลายเป็นชีวิตเชิงปัจเจกที่ต้องเผชิญกับการดำรงชีพที่ยากลำบาก ปัญหาของการอยู่รอดขั้นพื้นฐาน ความหวั่นไหวของคนไร้บ้าน โศกนาฏกรรมแห่งความรัก หรือการเผชิญหน้ากับความตายด้วยความหวาดกลัว เป็นต้น การต่อสู้ดิ้นรนทั้งปวงของอาควิจากจุดที่รุ่งเรืองไปสู่จุดที่ตกต่ำ รวมถึงการเข้าร่วมในการปฏิวัติ ล้วนไม่สามารถหลีกเลี่ยงจากวัฏจักรของความสิ้นหวังทั้งสิ้น

มนุษย์จึงไม่มีทางเลือกอื่น นอกจากการกลับคืนสู่ตัวตน ดังที่เอนเงิลส์ (Engels) กล่าวไว้ว่า “แม้ว่าพวกเขาจะรู้สึกสิ้นหวังต่อการปลดปล่อยด้านวัตถุ แล้วไปแสวงหาการปลดปล่อยทางจิตวิญญาณมาแทน จากนั้นจึงไปแสวงหาการปลอบประโลมทางความคิด เพื่อจัดสภาวะการไร้ซึ่งความหวังในทุกด้าน” (Qián Lǐqún, Wēn Rúmín and Wú Fùhuì, 1998 : 49) เพื่อดำรงไว้ซึ่งชีวิตปกติของตน ภายใต้เงื่อนไขเช่นนี้ วิธีการเอาชนะทางจิตวิญญาณดูเหมือนจะเป็นการเลือกที่มีอาจ

หลีกเลี่ยงได้ แต่การเลือกเช่นนี้ก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงการที่ต้องดำรงอยู่ในความพ่ายแพ้ และการถูกดูแคลนของคนไปเลยแม้แต่น้อย อย่างไรก็ตามก็เพียงแต่ทำให้คนมี “การเอาชนะทางจิตวิญญาณ” ที่ว่างเปล่า เพื่อชดเชยสิ่งที่ขาดพร่องภายในใจ ทำให้ยอมพ่ายแพ้ต่อความเป็นจริงทางภาวะวิสัย แล้วกลายเป็นทาสของความเป็นอยู่ทางภาวะวิสัยที่คงอยู่โดยความยินยอม โดยเหตุนี้ การเลือกที่จะเอาชนะทางจิตวิญญาณเพื่อหลบหนีออกจากความสิ้นหวังต่อภาวะวิสัย ทำให้คนตกสู่หุบเหวแห่งความไร้หวังยิ่งขึ้น ปัญหาการดำรงอยู่ของมนุษย์จึงกลายเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลบเลี่ยงได้ตลอดกาล หลูซุวีนมองภาวะการดำรงอยู่เช่นนี้ โดยเผชิญหน้าและเปิดเผยให้เห็นลักษณะทางจิตใจในอีกด้านหนึ่งของมนุษยชาติ ทำให้ชาวจีนรู้สึกตระหนักในคุณค่าและความหมายที่ก้าวหน้ากว่าสังคมอื่นๆ ในยุคสมัยเดียวกัน

วรรณกรรมที่ดีย่อมจะต้องสะท้อนภาพของสังคมในยุคนั้นๆ วรรณกรรมเรื่อง อาคิวเจิ้งจว๋าน ของหลูซุวีนก็เช่นเดียวกัน เมื่อมองเนื้อหาในเรื่องสั้นนี้จะพบว่าเป็นการสะท้อนสังคมในขณะนั้นของจีนโดยเฉพาะการปฏิวัติซินไฮ่ ตลอดจนขบวนการ 4 พฤษภาคม 1919 ที่ชี้ถึงจุดอ่อนของประชาชาติจีนที่เกาะยึดอยู่กับหลักจิตนิยม (สรง พฤษพร , ทำนุ นวยุค และ เดระ บัญชาชัย , 2524 :156 – 157) โดยยอมก้มหัวให้การกดขี่ แล้วสร้างความคิดแตกต่างมาอธิบายเพื่อคิดหาความสุขด้วยการจินตนาการ จากเรื่องอาคิวเจิ้งจว๋าน อาคิวเป็นชาวนารับจ้างที่ยากจนแสนเข็ญ เป็นกรรมมาชีพผู้จรจัดไม่มีที่อยู่อาศัยต้องอาศัยศาลเจ้าเป็นที่พักพิง ไม่มีญาติพี่น้อง ไม่มีแซ่ หาเลี้ยงชีพด้วยการรับจ้าง จึงถูกสังคมดูแคลนว่าเป็นคนชั้นต่ำ ผู้คนจะนึกถึงอาคิวก็ต่อเมื่อมีงานมาก แต่เมื่อไม่มีงานก็ลืม จนในที่สุดเกิดการปฏิวัติซินไฮ่ขึ้น การปฏิวัติไม่ได้ทำโดยประชาชน หากแต่เป็นการต่อสู้ระหว่างพวกอิทธิพลศักดินาเก่ากับกลุ่มคณะปฏิวัติ ในช่วงแรกพวกศักดินาเก่าก็ดูจะตระหนกตกใจ แต่แล้วในเวลาอันสั้นก็กลับเอาการปฏิวัติมาเป็นเครื่องมือของตน ให้ตนเป็นใหญ่ต่อไปและกดขี่ข่มเหงคนต่อไป โดยที่ตัวอาคิวไม่รู้กระทั่งว่าการปฏิวัติหมายถึงอะไร รู้เพียงว่าชาตินี้ต้องก่อกวนสักที มิฉะนั้นจะไม่มีวันเงยหน้าอ้าปากได้ และแล้วก็ทำที่คึกคักจะเป็นคณะปฏิวัติบ้าง ดังนั้นอาคิวจึงทำเป็นพวกคณะปฏิวัติ ท้ายที่สุดกลับถูกนำตัวไปประหารชีวิต แต่ไม่ใช่ข้อหานักปฏิวัติ หรือข้อหาศักดินาหัวเก่า แต่ในข้อหาโจรปล้นทรัพย์

จากเนื้อเรื่องที่กล่าวมานั้น ช่วงที่เป็นส่วนสำคัญของเรื่องอยู่ที่บทที่ 7 – 8 (Xú Zhōnghuà , 1997: 98 – 99) ตั้งแต่ที่ชาวเว่ยจว๋างได้ยินและได้ฟังถึงการปฏิวัติ แต่สภาพการก็ยังมิได้ผิดแผกไปจากเดิมมากนัก ท่านนายอำเภอก็ยังเป็นเจ้านายอยู่ดังเดิม เพียงแต่เปลี่ยนไปเรียกเป็นอย่างอื่น คนอย่างอาคิวก็มาปฏิวัติด้วย ทั้งๆที่ไม่รู้ว่าปฏิวัติคืออะไร อาคิวรู้ว่าฝรั่งกำมะลอและจ้าวชีวิตก็ยังเข้าร่วมปฏิวัติ ในบทที่ 8 ได้บรรยายถึงเหตุการณ์ภายหลังการปฏิวัติซินไฮ่ หมู่บ้าน

เว่ยจิวางยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตามในที่สุดฝรั่งเศสก็ไม่ได้ให้อาคิวเข้าร่วมปฏิวัติด้วย จนเกิดการปล้นขึ้นที่บ้านใต้เท้าจ้าว แต่อาคิวกลับคิดและโกรธแค้นฝรั่งเศสที่ไม่ให้ตนมีส่วนร่วมในการปฏิวัติ

อาคิว นอกจากจะไม่ได้เป็นตัวละครแบบฉบับแล้ว ยังเป็นภาพลักษณ์ของประชาชนชาวจีนทั้งประเทศในช่วงหนึ่ง ฉะนั้น ชะตากรรมของอาคิวจึงเปรียบเสมือนกับชะตากรรมของชาวจีนส่วนมากในช่วงนั้นๆ